

MAGYAR NŐK LAPJA

II. EVFOLYAM 14. SZÁM

BUDAPEST, 1940. MAJUS 10.

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekkszám: 20.334. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 P. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olasz-

S Z E R K E S Z T I

PAPP JENŐ

országban: egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 7.50 P. Szlovákiában: egész évre 180 Ks., félévre 90 Ks., negyedévre 50 Ks. Romániában: egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

MEGSEBZETT ÜNNEPEK

Irta PAPP JENŐ

Ugy illene, hogy legalább a nagy ünnepekre elhallgatnának a fegyverek. Az lenne a krisztusi eszményi állapot, ha a Szeretet legfőbb bírósága döntené el a vitás kérdéseket. S akkor teljesedne be a földön a Szentlélek szándéka, ha a tüzes nyelvek igehirdetését egyszerre és az egész világon mindenütt kemény szankciók is kísérik. De hol az a mennyei és földi hatalom ma, amelyik a Fokföldtől az Északi-sarkig szabályozni és irányítani tudná ezt a mi nyugdat, törvényeidet? Csak a keresztényi szívekben él a hő vágy, hogy eljöjjön a Krisztus Király uralma s bontakozzék ki az Egyház tanításából az a világhatalom, amelyik rendet, békét és biztonságot tud teremteni és tartani a világ valamennyi népe és nemzete fölött. Ennek a világhatalomnak eljöveteleiben hiszünk és bízunk is, várjuk és munkáljuk is az útját s míg megérkezik, amíg valóra válik ez az ideális állapot, addig keservesen szenvedünk, sokat vérzünk és fel-felemeljük megkínzott arcunkat az ég felé, hogy megkérdézzük: a Te akaratod-e ez, Uram, hogy a népek így megcsúfolhassák önmagukat, a Te akaratod-e ez, Uram, hogy a népek így megkérdézzék Te gyönyörűséges világodat? ...

Hogy is ünnepeljünk ma, hogy örülünk a rózsának, mely pünkösdre kipattant, hogy élvezzük a nap cirógatását, az asztal örömeit, a gyerekeink csacsogását és hogy nézzünk boldog mosollyal saját munkánk gyümölcséire, mikor aknamezők ölelik körül a tengereket, drótsövények fojtogatják a dombokot, felgyújtották az erdőket és páncélerődökbe, meg a tengerek fenekére kergetik le az embereket. Ropogva égnek eszmék, ideálok és elvek. Hurrok szorul az ennalóra és a gondolatra mindenütt. Egymás torkán tartják a kést a népek és mindegyik a maga szent igazsága nevében készül elválni a másikkal a nyakát. Már nem is értik egymás szavát s vasra, ágyúra, bombára bízták, hogy azok beszéljenek helyettük. Megkönnyebbülés volna számukra, ha Isten közbeszólna, a maga hangján, az elemek útján, mint annak idején a tengereken, mikor a szelek szétszórták II. Fülöp nagy Armadáját. Felszabadulás volna számukra, ha a maguk szent igazsága fölött megjelenne a Mindenható Isten igazsága s intést adna az Úr, hogy melyik az a jel, amelyben győzni lehet, mint ahogy Konstantin császár megkapta ezt az égi üzenetet.

Nézz le, Uram, ezen a piros pünkösdőn a földre és tégy igazságot, mert hívőd hite szerint lehetetlenség az, hogy mindez a kárhozat, pusztítás és öldöklés, ami most bennünket sanyargat, megfeleljen a Te akaratodnak. Itt valami súlyos félreértés irányítja a végzetet, itt valami tévedés van az alapvető emberi igazságokban! Képtelenség, hogy az Isten be ne avatkozzék. S mi, kis népek lehetünk mind semlegesek, csak az Isten nem lehet többé az. Ő így, vagy úgy el kell, hogy döntse, hogy melyik oldalon áll az örök igazság s hogy egyáltalán mi az igazság ebben a mostani gigászi mérkőzésben. Nem fellebbeznék hozzád, Uram, ha a fegyverek nem sebeznek meg a Te ünnepeidet is s ha nem fröccsenne fel a vér az égig. De talán már a menyekben meghallották a halálba indulók dalát, s talán már az egekben is megelégték a céltalanul szenvedők jajszavát. S nem fordulnánk Hozzád az ártatlanok, az asszonyok és gyermekek nevében, ha ez a földi zűrzavar

elszigetelt fejtelenség lenne. Ha a Balkánon a szkipeitárok és malisszorok puskáznának egymásra a crnagocok fekete sziklái között, akkor azt mondanók, hogy semmi az egész, s hogy Európa rakoncátlan kölykei megint rendetlenkednek a nemzetek gyerekszobájában, a Balkánon. Ha Ázsiában gyilkolnák egymást a sárgák, vagy az afrikai sivatagban robnának egymásra az olajos zuluk és kafferek: akkor is reménykednénk, hogy ezek is felemelkednek egyszer a keresztény etika szépségéig és nem falják föl többé egymást. Itt azonban rólunk van szó, Uram, világosfejű keresztényekről, akik állítólag elérkeztünk már egyszer a Te végtelen bölcseséged küszöbéig. Mi acsarkodunk egymás életére, mi, akiket Fiad tanított meg a türelemre, a világi hiúságokra, a földi haszontalanságokra és az égi javak tündöklő értékére. Ne nézd tovább, Uram, tétlenül és közömbösen, hogy elvakultságunkban romba döntjük a keresztény kultúrát. Ne törd, hogy feltámadjunk saját Istenünk és Urunk legszentebb szándékai és akaratá ellen.

Tégy csodát még egyszer s most küldd el a népek feje fölé a Szentlélek galambját, hogy a tüzes nyelvek erősebbek legyenek, mint a világ új urai, a véres fegyverek. És tisztítsd meg virágos kertedet, a feldúlt földet, a szöges drótsövényektől, s az óceánokat az aknamezőktől. A szíveket merítsd meg a jóság és belátás vizében, s adj az agyagnak annyi fényt, amennyi elég arra, hogy ragyogásánál megláthassák a Hozzád visszavezető békés utat. Amen!

Asszonyok a költők életében

Gyöngyösi és a „murányi Vénus”

Irta Nagy Méda

Az úton egy apróruhás, fiatal vitéz poroszkált. Friss lombot bontottak a fák és a levegő tele volt tavaszi illattal. Búbos pacsirta lépegetett a keréknyomok között és a nedves szántást a varjú turkálták. A hirtelen konygarodó útról egészen váratlanul ért az elgondolkodó lovas mellé egy könnyű mozgású hintó. Egy asszonyfej fordult felé csodálkozó kérdéssel:

— Kinek a csapatjáról maradt le, vitéz uram?

— A füleki várkapitányhoz tartozom, amott táborozik a csapatjával.

— Úgy, szóval Wesselényi uram apródja? Aztán mivégből vették erre útjukat?

— Nagy célja van annak, — mondta a fiatal Gyöngyösi főlfénylő szemmel.

— Talán csak nem Murányi várát áhítazzák?

— Vagy ki tudja... — felelte kitérően az apród, de a szemét nem tudta levenni a szép asszonyi arcról.

— Azt ugyan hiába áhítazzák a császárpártiak, — nevetett föl éles gúnyval az asszony és hirtelen gyorsabb ügetésre nógatta a kocsiát.

Gyöngyösi az elviharzó kocsit után nézett és csak akkor eszmélt rá, hogy ez az asszony, akit bizony ő csak leánynak nézett, nem lehet más, mint Széchi Mária, a murányi vár birtokosa. Milyen szép! És milyen fiatal! Szinte hihetetlen, hogy egy férjét már eltemetett, a másikat meg szököve hagyta ott Déván, alig egy heti házasság után.

Verssorok jártak az eszében, szavakat és rímeket illesztett össze, aztán félhangon maga elé mondta:

«Homloka lilium, az ajaka kláris,
Helénán sem talált ennél szebbet Páris,
Az melynek hervadni magánosan káris,
Bár csóköd harmattya érte volna máris.»

Wesselényi táborában nagy levertség uralkodott. Egymásután érkeztek vissza a kémek és jelentették, hogy a vár nagyon meg van erősítve, szinte bevehetetlen. Wesselényi napokig töprengett, hogy melyik részén támadja a várat, hogy minél kevesebb emberéletet áldozzon föl. Gyöngyösi nem állta sokáig ura vívódását, megszólalt lassan, óvatosan:

— Az asszony nagyon szép! Aztán magányos is...

— Mit mondasz, te gyerek? — nézett apródiára elgondolkozva a kapitány.

— Én csak azt gondolom, hogy az uram is magányos, pedig még erős és délceg, a legszebb asszonynép is rajta felelhetné szemét.

— Hát igazán olyan szép Széchi Mária?

— «Az orczái rózsák, nyaka alabásztrom... Cédrus a dereka, tekintete Ráró...» Wesselényi arca földerdült.

— Jó tanácsot adtál, megpróbálok vele személyesen beszélni, ha a dolog sikerül, komornyikomnak lépsz el, — mondta és megveregette a fiú vállát elismerően.

Annál a kettős szóváltásnál senki sem volt jelen. De még azon az éjjel létrák támaszkodtak a vár falához és a rejtekajtón át behatolt az előcsapata a várba és egy hirtelen rajtaütéssel a kurucpárti vár a császáriak kezébe kerül. Széchi Mária meghódolt, nem a vezérnek, hanem a férfinak, aki egy csapásra bevette a szívét.

A lakodalm után egy darabig még ura mellett maradt a fiatal Gyöngyösi, de talán azért, mert tulságos hódolattal adózott úrasszonyának, vagy, mert maga is megírta a házasság boldogságát, elhagyta a várbeli életet és Gömör megyében táblabíró lesz. Ezen a napon ülte lakodalmát Békényi Zsófiával, aki azonban pár év múlva meghalt.

Gyöngyösi tehát ismét szabad. A szíve visszavonja Wesselényi nádor udvarába, s itt írja meg a «Marssal társalkodó Murányi Vénus»-t, zengzetes magyar nyelven, amely előbb kéziratban járja be az egész országot. Wesselényi módfelett hiú kettős diadalra, Széchi Mária pedig szépségére, melyet Gyöngyösi anyni dicsérrel halmozott el. Amilyen bőkezű volt Gyöngyösi szeretett asszonyának magasztalásában, olyan bőkezű volt Széchi Mária is a jutalmazásban. A könyv megjelenése után Babaluskát, egy gömörmezei falut ajánlékozta az udvari költőnek:

«Nagy András mezei hadnagy magvaszakadtával mindenemű javait» Gyöngyösi-nek ajánlékozta. Irigyleték is érte a nádori udvarban. Vádlevelek jöttek, apró asszonyi udvarlásait elferdítve és megnagyítva panaszolják föl, úgyanyira, hogy Széchi Mária, hiúságában sértve, erősen megharagszik kedves emberére és egy évre számuzi közeléből. «Bús hegyi várban», Balog várában él ezalatt az esztendő alatt mély bűnbánatban és versekkel ostromolja megbántott asszonyát:

«Én pedig Diana lábához borulok,
Köszönöm általa, hogy megszabadulok.

E szűz asszonyt fogom örökké tisztelnem,
S a tiszta életnek ruháját viselnem.»

Széchi Mária Wesselényinek hű felesége volt, csak miután elvesztette urát és tűnni látta szépségét, amelyre annyira büszke volt, akkor kezdett módfelett könnyelmű életet élni, hogy tovatűnő fiatalágát próbálja föltartoztatni. Multság multságot követett a várban, s ha nem volt pénze, hogy költséges életmódját fedezze, akkor «szekérszám vásároltatta össze az ékszereket és küldte zalogba», hogy így jusson pénzhez.

Az adósságok egyre nyomasztóbban torlódnak a feje fölé. Már sehohol nem tud pénzt szerezni, ekkor alattomos, hízog szájak egyenesen a császár nagy kölcsönét ajánlják föl, ha fölfedi elöttük azoknak az összeesküvőknek a neveit, akiknek az élen az ura állott halála előtt, de amely még ma is szövi a titkos szálat. És ekkor Széchi Mária, az egykor kurucpárti asszony, Wesselényi nádor özvegye, aki maga

is, nem is olyan régen, részese volt az összeesküvésnek, a császár kezére adja mindazok neveit, akik a legnagyobb magyar mozgalmat építették és ébresztették a szabadság eszméit.

A legnagyobbak fejei lehullottak: Nádasdy, Frangepán, Zrinyi Péter bakó keze alatt veszték. De a vérdíjat nem kapja meg Széchi Mária. Kegyelmet kap árulásért, de összes javait elkobozzák, s ő maga, mint egyszerű, szegény asszony, úgy fejezi be életét.

Hogy mit érezhetett Gyöngyösi, amikor már csak eszményképének megcsúfolását látta a megöregedett, önmagával meghasonlott asszonyban, azt nem jegyzi fel a krónika. De azt igen, hogy mindazok ellenére, ami történt, Gyöngyösi élete végéig vele maradt. Nemcsak dalaival, de tetteivel, odaadásával is kimutatta hűséges szívét.

Széchi Mária halála után újra ráadja fejét a «házasságbeli istenes szerzetre» és gyors egymásutánban szedi versebe a főurak házasságát és ezzel járó bonnyodalmat, elválásokat. De a szépségben és érdeklődésben egyik sem mulja fölül a «Murányi Vénus»-t, amelynek régies, gyönyörű magyar nyelvhez maga Arany János is szeretettel visszahajlik és megírja róla azt a méltatást, amely soha nem fogja átengedni a feledésnek Gyöngyösi Istvánt:

«Valahányszor a magyar költészet és nyelv odajut, hogy idegen befolyástól lesz szüksége menekülnie: mindannyiszor nyereséggel fordulhat vissza a néphez s irodalomban Gyöngyösihez.»

Torockói, sárközi, vagy nyitrai hímzésű délutáni ruha, boleroval.

HUNYADY SÁNDOR

Három leányszív

A tisztartó háza körül violaágyak és rózsafák voltak. De közel volt a házhoz a tehénistálló is. Ezért a nyári melegben szürös ammóniászag és trágyagőz keveredett a virágok illatába. De ez nem volt rossz egyveleg. Jó, ha az ember érzi, hogy az életet nemcsak virágok és pillangók jelentik.

Ebben a házban lakott, mint a tisztartó kosztosa, Csaholyi Ferenc, az uradalom új gazdasági gyakornoka, aki nemrég került ki Magyaróvárról.

A praxi rettenetes keveset fizetett a koszt-kvartélyért. Pedig nagyszerű szobája volt, isteni ágya, levendulaillatú párnája, rántotteskirkét reggelizhetett, ha akart, a kávéjához akkora mazsolás kuglófot kapott, mint egy cipő. Ha szigorúan megvizsgáljuk a dolgot, egyetlen vasárnapi ebédet megetté, amit egész hónapra fizetett.

A tisztartó szerette a fiút, még azt is megengedte neki, hogy szíjja a szép, pirosra éretett tajtékpiáit. A tisztartónak is rendkívül tetszett Csaholyi Feri. Igaz, hogy csinos legény volt. Huszonöt éves és jókedvű, mint egy mókus. Pompásan tudott táncolni, fűtülni, lovagolni. Alkonyatkor sárosan, porosan jött meg a munkából, de nem lehetett olyan sáros és poros, hogy meg ne lássék rajta az úr. A vérében volt az elegancia. De nem szabad a dolgot félreérteni. A tisztartónak a lányai miatt tetszett a legény. Mert volt három lánya: Lidi tizenkilenc, Kata tizennyolc-, Erzsike tizenhétéves. Mind a hárman egyformán érettek voltak és fiatalok, barnák, egy picit kövérek; akármit diktál soványságban a divat, a férfi mindig az ilyen lányt szereti a szíve mélyén, már az igazi férfi, aki nem szeretőd keres, hanem feleséget, anyának való teremtést. Azért imádkozott a tisztartóné, azért tömte a kosztosát, azért stoppolta meg sajátkezüleg az ingeit, hogy bár beléseretne ez a fehérfogú, fűtűös fiú valamelyik lányába, bár megkérné egyiknek a kezét.

A tisztartóné annyit főhászakodott, hogy tül is imádkozta a dolgot. Mert a praxi egyszerre beléseretelt mind a három leányba.

Igaz, hogy nehéz volt különbséget tenni köztük. Pirospettyes, nyári kartonruhájukban olyan egyformák voltak, mint három katicabogár. Festéket még nem is láttak soha, parfümöt nem használtak, kútvízben mosdottak, közönséges mosósappal. Ha valaki nagyon közel hajolt hozzájuk, mindegyiknél ugyanazt az illatot érezte. Volt abban valami a róka zsenijéből, ahogy a praxi körüludvarolta mind a három leányt. Mindig akadt valamelyikkel egy-egy magános pillanata. Hajnalban a fejénél, este a kertben, vagy délután, amikor a melegtől elpilledt ház aludt.

Miután a szerelemnek már jól meg volt vetve az ágya, a hosszú, meleg ismerettséggel — a lányok mostak, vasaltak, takarítottak, főztek — a praxi élt az alkalommal és elmerészkedett egy gyáva ölelésig és félénk csókiig. Nagyon tiszta ölelések és csókok voltak ezek.

Csaholyi Ferencet eleinte bántotta kissé a lelkifurdalás, hogy egyszerre mind a három lánnyal kikezdtet, aztán megnyugtatta magát. Mit csináljon, ha olyan egyformák. Háiba kóstolgtatja őket, nincsen különbség az ízükbén, a szájuk három szem, napsütött, és csereznye.

A három testvér pedig lángha borulva járt édes titkával. Olyan naívak voltak, hogy egyik sem sejtette a másik dolgát. Szívük nehéz volt a boldogságtól, szinte kicsordult belőlük a méz. Meg kéne vallani valakinek, amit éreznek? Kellene talán, de nem lehet. Édes rémülettel határozták el mind a hárman magukban, hogy majd a tavasszal, meg fognak gyónni a papnak.

Ekkor már ősz volt, kukoricatörés ideje.

Egy nap a tisztartóné észrevette, hogy a kosztosa csókolózik a legidősebb lányával. Ez nagyon boldoggá tette. Fölsóhajtott: „Na, hála Istennek, főkötő alá kerül a Lidi!”

Lábujjhegyen elsettenkedett a lugasból, csókolóznak a fiatalok.

De másnap Katát csípte rajta, hogy ölelkezik a legénnyel. Ekkor megharagudott. És egy órával később, amikor azt látta meg, hogy Erzsike az istálló mögött ugyanazt csinálja, amit a nénjei, borzasztóan megijedt.

Azonnal behívatta a praxit a hálószobába, leültette és az aggódó anyák megsértett, komoly hangján a következőket mondta neki:

— Sajnálom, Csaholyi úr! De kénytelen vagyok magának felmondani a kvartélyt, mert az én házamban nem maradhat tovább egy napig sem!

A fiú nem tudott elsápadni, mert nagyon napsütött volt az arca, csak a hangjából érzett szörnyű kétségbeesés:

— De mért, Zsuzsa néném?! Mit csináltam én az Isten szerelmére?

A tisztartóné haragosan paltogott:

— Mit csinált?! Mintha nem tudná! Elcsavarta maga pernahajder egyszerre mind a három lányom fejét!

A fiú lesütölte a szemét:

— Ez igaz, Zsuzsa néném! De legyen melegségem, hogy szándékom tisztességes! Feleségül szeretném venni a kiszasszonyokat! Tízlettel meg is kérem a kezüket!

— A kezüket?! Mind a háromét?! Tán mohamedán magá, fiatalember? De még ha az volna is, erre nálunk nem jár egy embernek három feleség!

— Nem úgy értettem! — dadogott a praxi. — Hanem úgy, hogy én feleségül venném szívesen akármelyiket! Csak próbálgattam velük, hogy melyik az, amelyik a legszívesebben hozzám jönne! Mit csináljak? Olyan egyforma takarosak! Egyformán teli van velük a lelkem. Tán Zsuzsa néném tudna választani közöttük? Ugye — nem?! Nahát, én is így vagyok! Nem akarok választó lenni. Azt szeretném, ha engem választanának! Az a lány, amelyiknek a legjobban megfelelek!

A tisztartóné egy kicsit gondolkodott, aztán nevetni kezdett. Barátságosan nyakonütötte, végül pedig megcsókolta hangosan, csattanósan, mind a két orcáján.

És este, amikor vacsorához ült a család, így szólalt meg, a lányaihoz fordulva:

— Na, gyerekek, mielőtt enni kezdenénk, intézzünk el egy fontos dolgot. Arról van szó, hogy Csaholyi úr megkérte a kezeteiket. Mind a hármatokét. Azt mondja, hogy ő nem tud választani köztetek. Mondjátok meg ti, hogy melyikőtök akarna leginkább a felesége lenni?

Hosszú csend lett a szobában. A három lány kővé dermedt az ijedelemtől. Aztán, mintha trombitásóz hirdette volna ki előttük az igazságot, mindhárom lány ráébredt a gyászos valóra, hogy nem egyedül volt, a másik kettőnek is csapta a szelet a komisz fűtűös, feketeszemű, cigarettaszagú, bricsesztes fiú.

A legidősebb lány nyelte le először haragos szomorúságát. Gyúnosan mondta:

— Talán írjuk fel mindhármunk nevét egy cédulára, a cédulákat dobjuk be a papa kalapjába, aztán amelyik cédulát a szolgáló kihúzza, az legyen az igazi!... Na köszönöm, én az ilyen tréfából nem kérek! — fölállt, kiment, ingerülten becsapta az ajtót. Értették, nem merre senki visszahívni.

A középső testvér nagyon sértődés természetű volt, foghegyről mondta:

— Köszönöm, én nem reflektálok Csaholyi úrral! El akarom végezni a kurzust, tanítónő szeretnék lenni!

A legkisebb lány nem tudott megszólalni. Hallgatott, sápadzott. Végül is elnyomta benne a szemérmét az égető bánat. Arcal az asztalra borult és zokogni kezdett, hogy rázkódott tőle a válla.

A praxi vidáman pattintott az ujjával: — Na, tetszik látni, Zsuzsa néném! Már ki is vagyok választva! Itt a próbája, hogy az Erzsikének kellek legjobban. Mert ő sír miattam.

Mindjárt oda is curukkolt székestől együtt a lányhoz, megcsókolta a kezét, amelynek nagyon sós íze volt, arra is rácséppent a szeméből ömlő könnyek.

A tisztartóné most az urához fordult, aki az egész jelenet alatt némán kanalazta a levesét:

— Ejnye, de furcsa ember vagy János! Hallgatsz, mintha nem lenne semmi köződ a dologhoz. Pedig ez a te gyerekek is, nemcsak az enyém! Mit szólsz hozzá? Jól van ez így, hogy legelőször a legkisebb lányunk repüljön ki a házból?

— Ennekem mindegy! Bánom is én, hogyan fogynak el, alulról, vagy felülről?! Az a fő, hogy legyen már végre egy kis unokám! — mondta a tisztartó és fölemelte a kancsót, hogy bort töltjön a fiú poharába, koccintani az eljegyzéshez.

Fürtös akác, fehér jácmin

Fürtös akác, fehér jácmin, labdarózsa, a panaszom soha senki sem hallotta, pedig mikor szíven ütött, úgy fájt, vézett... valami még most is sajog...

— Fürtös akác, fehér jácmin — most is éget...

Fürtös akác, fehér jácmin, labdarózsa, semmi rosszat ne higgyetek azért róla... minden álmot el kell egyszer itt temetni... könnyel kell a boldogsáigért — fehér jácmin, labdarózsa — megfizetni!

K. Rác: Ida

Zörgő kelengye fogalom

B. Schroll gyártmányok előállítására

Árajánlatok 495 pengőfő.
Textiláranyagkereskedő
Bp., Deák Ferenc-u. 19

BOLDOGSÁG

Irta Farkas Katalin

Senki nem értette, hogy történt? Ó maga legkevésbé. A jó lélek szállta-e meg, vagy a rossz? Megszánta-e a szegény, mellőzött csunya lányt s alamizsnát akart a kezébe hullajtani, vagy az ördög sugta neki, hogy bolygassa meg az árva lélek nyugalmát?

Az ősi vásárban, mikor a Virág borját eladta s az áldomás után igen jó kedve kerekedett, bement a mézesbábos sátorába, kiválasztotta a legnagyobb, leggyönyörűbb mézeskalácsszívet, tündrösét, képeset, rózsalevelelét s úgy vitte a kezében házáig, hogy mindenki látta, mindenki meg is kérdezte:

— Kinek, te Jóska, kinek vetted?

— Valakinek — nevetett nagyot és hunyorított a szemével.

Valójában még maga sem tudta, kinek vette? Nem volt szeretője, talán, mert annyit lehetett volna, amennyit csak akar?

Kinek adja a mézeskalácssívet?

Este tánc volt a „Pepi néni“-nél. Mikor belépett a kocsmaján, minden szem feléje fordult kíváncsi várakozással: kit visz táncba? De ő csak leült temposan egy asztalhoz, rendelt egy féllitert, csak amikor azt felhajtotta, nézett körül.

Hátul a falhoz lapulva, az öregasszonyok között a szeplős Kászony Biri nézi a táncot. Miért jön ez ide? Soha senki se viszi táncba. Önkinzás, vagy reméli talán, hogy egyszer mégis? Ott áll a falhoz támaszkodva, nyakán éppúgy csillogó gyöngykaláris, mint a többiekén, derekán ringó perkálszoknya, kezében „slingelt“ zsebkendő. A csunya Kászony Biri ruházatában nem sok kárt tesz egy ilyen bái éjszaka. Most, ahogy ott áll, hátul a hűvös falhoz támaszkodva, egyszerre forró vérhullám festi pirosra sapadt, szeplős arcát. Fényes, barna szempár mosolygó pillantása nyugszik rajta s ő megborongva süti le a szemét előtte. Nagy, kemény férfikéz nyul át a többiek válla fölött, egyenesen feléje.

— Nesze Biri, vásárfa.

A gyönyörű mézeskalácsszív ott virít a szeme előtt. Úgy vette elő a legény a kabátja alól, mintha a saját szívet emelte volna ki a helyéből és nyujtán feléje.

A többi lányok előbb meghökkenve kapják fel a fejüket, majd kibugygyan a szájukon a nevetés. A legények is, akik eddig izzó féltékenységgel figyelték a veszedelmes rivális minden szemevillanását, most megkönnyebbülten nevetnek fel. A szép Bagi Jóska, akiért bármelyiküket otthagyná a kedvese, lám megkönnyőrült rajtuk.

A lány, ott hátul a fal mellett, csak áll mozdulatlanul. Az arca hol piros, hol falfehér, a szeme nedvesen csillog, a kezében megre meg egy slingelt zsebkendő. Tudja, hogy csúfot üznek belőle és szeretne meghalni.

Most jobban belenéz a legény a lány szemébe s hirtelen nagyon furcsán érzi magát. Mit látott a lány könnyes szemében, amitől egyszerre elmulat a tréfás kedve? A magyar paraszt uri gavalériája, vagy a boldogok, a diadalmasok időnként feltámadó részvétele emelt szót benne? Hirtelen összevont szemöldökkel körülnéz s míg villámol tekintete sorba letörül a csúfolódó mosolyt az arcokról, áttöri magát a legények, lányok sűrű sorain, erősen megmarkolja a falhoz lapuló vézna lány vékony karját, magához rántja s intve a rezesbádnak, hogy huzza rá, a terem közepére vonszolja s végtelen táncba kezd vele... Egész este vele táncol. Eleinte dacosan, gőgösen „mert nekem úgy tetszik“-tartással, majd mind több kedvelő szorítja magához a vézna kis lányt, amely előbb félve húzódik el tőle, majd remegő, alélt odaadással simul hozzája.

Mire vége a táncnak, az egész világból nem látnak mást, mint egymás szemét s úgy fogják egymás kezét, mintha sohase akarnák elengedni. A bál után a csodálatosan enyhe őszi éjszakában egymáshoz simulva mennek haza. A legény elkiáltja a lányt a jegyző urék házáig, ahol az szolgálásban van. A kiskapuban hevesen magához rántja. — Engedj be — sugja csókok között.

A lány aléltan simul a karjába.

A tisztelendő úr magához hívatta egy vasárnap délután, litánia után.

— Tudod, hogy meg akarta ölni magát?

A legény leszegi a fejét és sötétlen nézi a csizmája orrát.

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

— Legcsunyább lány a faluban.

— És akkor? ... Akkor nem volt csunya?!

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

— Legcsunyább lány a faluban.

— És akkor? ... Akkor nem volt csunya?!

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

— Legcsunyább lány a faluban.

— És akkor? ... Akkor nem volt csunya?!

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

— Legcsunyább lány a faluban.

— És akkor? ... Akkor nem volt csunya?!

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

— Legcsunyább lány a faluban.

— És akkor? ... Akkor nem volt csunya?!

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

— Legcsunyább lány a faluban.

— És akkor? ... Akkor nem volt csunya?!

— Feleségül fogod venni, fiam.

— En?

— Miért? Mi kifogásod van ellene? Derék, jóraváló lány, mindenki csak jót mondhat róla. Nyolc éve szolgál a jegyző uréknál s úgy szeretik, mint a saját gyerekeit.

nak. — mióta együtt vagyunk, még egy szót sem szólt.

— Hadd ott, hadd a fenébe! — csattant föl az anya.

— Nem, azt nem! — szalad ki az ijedt tiltakozás a fiatalasszony száján. Lehajítja a fejét, ujjai a szoknyája fodrán babrálanak.

— Szeretem — mondja halkán, egyszerűen. Feláll, összerántja a mellén a rojtos «beliner» kendőt és hazasiét, hogy mire a szóltan ember megjön a munkából, kész legyen a vacsora.

S mulnak a hónapok, az évek, már két gyerek szaladgál a szoknyája körül, de az ura szavát még nem hallotta, mióta összekerültek. Fogadalmat tett a férjé, hogy nem szól az asszonyához, akit kedve ellenére vett feleségül? Bizonyára. Már nem is szenzáció többé a faluban, hogy a Bagi Jóska nem szól az asszonyához.

Az idegenek még mutatják az utcán, mint a párizsi az Eiffel-tornyot, a falu nevezetességét: «az a Bagi, a Bagi Jóska, aki nem szól a feleségéhez», — de maguk közt már nem beszélnek róla a bennszülöttek. S maga a házaspár már egészen megszokta így az életet. Szó nélkül is megértik egymást. Az asszony szorgalmas, tiszta, gondos, példás rendben tartja a házatját, a gyerekeit, az ura kívánságát kiolvassa a szeméből, kedvébe jár s lassan a szomorúsága is enged. Beletördött a sorsába. Meg is széplült. Megtelt, kigömbölyödött, a jakó-sápadt arca megszínesedett, szeplői elhábányodtak, egészen szemrevaló menyecske lett belőle. Az ember egyszerűsége azon vette észre magát, hogy szóltan pipázgatás közben mind gyakrabban és szívesen fejeli rajta a szemét.

A kocsmába mind ritkábban járt el, jól esett munka után otthon üldögélni s elnézni az asszony forgolódását. «Mindig talált dolgot» — állapítja meg a férjé magában elégedetten s nagyot, jótöt színpant a pipájából.

Az asszony minden idegszálával a férjé felé fordul, ismeri a jelentőségét minden tekintetének, minden mozdulatának. Boldogan sütkérezik szemének meleg pillantásában.

És várja a csodát. Egyszer majd mégis megszólal! Biztos benne. Mit mond majd? Mi lesz az első szava hozzá? Elábrándozik ezen, gondolatban színezeti, szűz-féleken elképzeli, hogyan is lesz az, amikor majd először szól hozzá az ura?...

Karácsony este lesz, éjjeli misére mennek, csikorog a hó a lábuk alatt, egyszerűsége hozzá simul az embere:

— Te, Biri...

Vagy csillagos nyári éjszakán, aratáskor, kinn alusznak... A karjába szorítja...

— Te...

Lecsukja a szemét és belemosolyog a levegőbe. Fölhevülten nekigyürközik a gyűrűsnek, hogy csak úgy csattog a tézta a keze alatt. A pirosasült borsospogácskából egyet se hagy magának, csak a gyerekeknek ad egy kis kóstolót, a többi mind belerakja az ember tarisznyájába. Holnap egész nap nem jön haza, elváltatta az erdőrtást az uraságnál.

Az életnek néha nagyon goromba tréjai vannak. Mikor elhozták a hírt az asszonynak, hogy a kisdöntött száfa agyonütötte az urát, előbb csak bambán maga elé bámult, majd őrjöngő fájdalomban tört ki:

— A legjobb ember volt a világon! — sirta. — Milyen boldogok voltunk! Hogy szerettük egymást!

— Meghibbant szegény — mondták az emberek. — Hisz nem is szólt hozzá az ura, olyan rosszul éltek.

Boldogság. De különös arcod van néha!

MÁRAI SÁNDOR

A BÚVÁR

Puha ütést érzett, kissé féloldalra dült, s megadta a jelzést, hogy talajt ért; megállt a hajócsónk közelében és körülnézett.

A víz nem volt különösebben mély itt, talán tíz-tizenkét méter. Félhomályban járt, melyet megszokott már, lámpa nélkül is meglehetősen eligazodott. Az ólomcsizmákban óvatosan mozgott fel és alá néhány lépést, nézelődött, nem volt még kedve munkához látni. A csáskányt kihúzta övéből, megnézte, tegnap kicsorbul, mikor a kazánház ajtaját feszegette, este szolt is a műhelyben, köszörüliék ki, de persze hozzá sem nyultak. «Semmiben nem bízhat az ember» — gondolta mérgesen. — «Persze, ott fenn okoskodni, kritizálni, azt tudnak a kolléga urak. S hogy mit tudsz te, mondják, csak lemegy kényelmesen a mélybe, ott sétifikálsz, merengsz, egy kicsit fűrészel, s aztán feljössz, mint aki jól végezte dolgát, mint a primadonna, aki tapsot vár, amíg mi fenn gürcölünk, a műhelyben, az irodában, addig ő a mélyben mereng és állítólag keres valamit... Ezt mondják.» Rosszkedvűen megállt, lassan emelte a csáskányt, belevágta a propeller oldalába.

Valamilyen örvény, áradás járhatott erre, félkézzel megkapaszkodott a hajó korlátjában. Az oxigént is nehezen kapta ma, már hetek óta mondja fenn, hogy rossz a vezeték, cserélik ki, de ezeknek hiába beszél az ember. Persze, redukálni, az általános helyzetre hivatkozni, azt tudnak! De ki törődik azzal, hogy rendszeren kapja-e az oxigént?... Igen, szemre és kifelé ő az attrakció, a vezérigazgató néha külföldi vendégeknek is bemutatja, mint afféle idomított fókát, senki nem bírja olyan sokáig lenni... de mit tudják ezek, milyen áron bírja? S a túlórákat nem fizetik meg. Ma is házi perpatvarral kezdte a napot, Jolán panaszkodott, hogy a beöltözést nem számítják a munkaidőbe, s ezen a címen levontak a mult héten hat pengőt.

Leült a hajó karfájára, a világgosszág felé bámolt, szép, meleg idő lehet most odafönn, reggel, mikor a villamossal utazott, a külvárosi házak kertjében észrevett már néhány virágzó gyümölcsfát. Ezek a szédülés, koratavaszi napok... De még örülni kell, hogy itt ülhet a mélyben, szívhatja a rossz oxigént, s hogy őt küldték ki erre a kis munkára; vacak munka, szóra sem érdemes, bandális napi eset, persze, más lenne, ha bizonyítani tudná, hogy van valamilyen biztosítási család is mögötte... a motort délután mindenesetre kiemeli a gépházból és felviszi, talán kiderül valami, azzal lehetne esetleg egy kis extrát keresni.

Valahogy nem volt kedve ma a munkához. Csak ült és bámészkodott. Utolsó időben gyakran meglepte ilyen különös fáradtság. Erről nem szolt senkinek, feleségének sem, s a legkevésbé persze fenn az irodában. Még csak az kellene, hogy megtudják! Minősítése kifogástalan, tizenöt éve dolgozik a társaságnál, tudják róla, hogy soha nem kapott a biztosító társaságoktól személyes borítékot, s akármilyen mélybe leküldhetik egyedül, nem amerikázik odalenn, nem lopja az időt.

Bizalmi feladatokra használják, mondhatnak akármit, hogy a Tarczali gyorsabban és ügyesebben fűrészel, biztosabb a fogása, s érdekesebb az anyaga, amit felhoz... na igen, Tarczali mindig a mutatós anyagot keresi össze, s különben is könnyű nekik, fenn a levegőn! Igen, talán még a bányászoknak is könnyebb. És jó a repülőknék, ezeknek a nyílt, könnyű, szabad lelkeknek. Csak ő élt itt, ebben a másik anyagban, ebben a híg ellenállásban, ebben a mozgó félhomályban, s az ólombörtönben, ez a siket csend, ez a magány az idegenben, ez a nesztelen sürgés-forgás! Biztos, az idegek megszínlyik ezt a különös atmoszférát. Elhatározta, hogy brómot szed majd. Nincs semmi baj, mondta, s a csáskányt lomhán sujtott egy riadtan menekülő hal után. Ugyan hány bűvár él, hány igazi, hivatásos bűvár él a világon? Ajkát biggyeszte: kevés, nagyon kevés... Alapos munkát csak módszeresen, a megfelelő tréninggel, s tökéletes segédeszközökkel lehet végezni. Sajnos, rengeteg a kontár. Ma úgy jelentkeznek már bűvárnak az emberek, mint régen államhivatalnoknak...

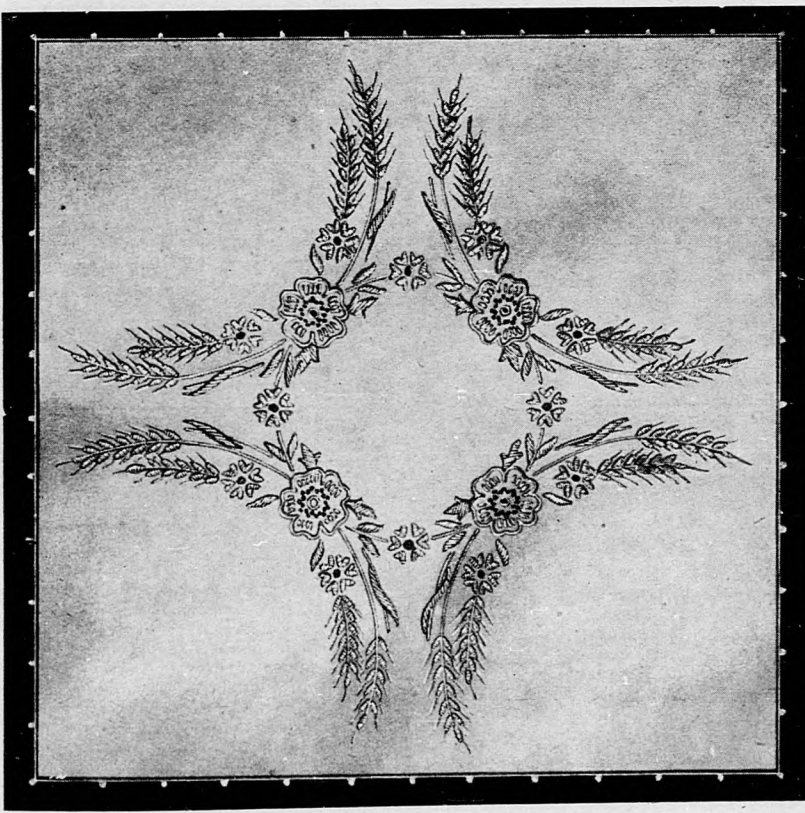
Most már ideje lett volna munkához látni: az idő becses és drága idellenn, már zúg a füle s azt a nehéz nyomást érzi a mellében. Hát igen, kezdiük, gondolta... Szétszedem a motort és felviszem, hátha kiderül, hogy biztosítási család az egész, s akkor dícséretet kapok a társaságtól... az szép szenczió lenne! Apró munka, de hát ilyen apró munkákkal telik el az élet... ma egy elsüllyedt propeller, holnap valamilyen prominensebb vízi hulla, követ a derekán, a napi anyag, ami éppen akad, hát kezdjük.

Lomhán fellállt, előhúzta a fűrészt, s imbolyogva megindult a kazánház felé. Nem látott jólt, meggyújtotta a lámpát. Hat pengőt, gondolta mellékesen, van lelkük levonni azt a hat pengőt. Szeretett volna kiköpní, de nem tudott; vízben nem lehet köpní.

Már a kazánház ajtaja előtt állott, mikor megegyeszer felnézett a fény felé: valami húzta fel ma, idő előtt; aztán körülnézett, bámulta a rozsdás alkatrészeket, s egyszerre mérhetetlen csodálkozás fogta el. Igen, most majd dolgozik egy-két órát idellenn, aztán felhúzzák, hazamegy... rendes bűvár, jó a minősítése, hogyne. De erről volt szó, annakidején?

— Tulajdonképpen — mondta hangosan, mert megszokta, hogy a víz alatt hangosan beszéljen — annak idején... Amikor elszántam erre a mesterségre magam... Valami egészen mást akartam felhozni innen, alulról...

Homályosan emlékezett, hogy másképpen képzelte el. Valami mást akart felhozni, nem vízi hullákról adni hírt, s összekaparni rozsdás vackokat, s kis panamákat, biztosítási családok leleplezéseit; valami mást, talán valami kincset, amelyet még nem is látott senki odafönn. Nyugtalanág jártá át, mikor erre a kincse gondolt, melyet nem talált meg, s valahogy nem is keresett igazán soha... Mindig másról volt szó, sietni kellett, s a túlórákat nem fizetik. S ez most már mindig így lesz; még jó, ha akad minden napra egy vízi hulla. Ólomvállat nehézkesen felvonta, s arra gondolt, hogy vízben sírni sem lehet. Aztán sóhajtott egy mélyet az oxigénből, nekiillesztette a fűrészt a kazánház ajtajának, s egyetlen mozdulattal, lelkiismeretesen dolgozni kezdett.

Hímzett terítő.

Beszereshető a MUL Kézimunkaboltjában. (VI., Teréz-körút 6.)

Egy véletlen története

Voltam aranyos Alaszkában, kazánfűtő Newyorkban, cipőtisztító Párisban, mire ráeszméltem Londonban arra, hogy eljutottam a tönk legszélére. Hideg volt a szeptemberi este, amikor egy padon ültem a Temze partján. Gépiesen szedtem fel a földről egy újságfoszlányt, mely a lábamnál hevert.

Egyszerre csak állást a lélegzetem — rámeredtem az újságra... újsághirdetés útján keresnek engem, a hajótöröttet, a lecsúszottat, a család reménytelen gyermekét.

... hogy megtudjon valamit, ami javára van? — ez állt itt.

Másnap reggel elbotorkáltam a hirdetést feladó ügyvédi céghez.
— De soká talált ide, Mr. Wellerton! — szolt rám az öreg ügyvéd. — A nagybátyja odaát Sussex-ben, Mr. James Wellerton, a húsz évvel ezelőtt elhunyt édesapjának az öccse, még életében szeretné tudni, kiféle-miféle is az örököse. Ezért megbízott, hogy még élő két rokonát, önt és az unokafivérét...

— Oh, tudom, az Bob urfi... — szoltam bele.
— Igen, Bob urat meghívtam ugyanarra az időre a bácsi birtokára.

— Ajjaj! — nyugtem őszintén, — akkor kár odajárnodm. Bob urfival szemben nincsen semilyen eshetőségem.

— Ne mondja ezt, — szolt rám nyájasan az öregúr. — Próbálja meg! Módomban van önt ellátni a megfelelő ruháttal, ha kell és adok egy éleleget az útra, 300 fontot.

*

Négy nap mulva, tetőtől-talpig uriember, kiszálltam a sussex-i pályaudvaron a vonatból. Hozzáléptem egy szikár, magas, mintegy ötvenöt éves úr:

— A nevem Peace Burley, a bácsija titkárja vagyok.

A pályaudvar előtt egy ócska tragacs bánkódott, valamikor gépkocsi lehetett. Benne ült egy mulatságos valami, sepröngyészertű nyaka köré tarkaszínű kendő volt csavarva. Kicsi madárképe sötétbarna volt, a feje bubján török sz sz virított...

— Ez az ön nagybátyja, Mr. James Wellerton, — súgta Burley a fülembé.
— Örülök, hogy látlak, — morogta a kormánykerék mögöl a figura — Úlj csak oda a sarokba.

Atig, hogy elhelyezkedtem, a tragacs ijesztő sebességgel nekivágott az országútnak. A kastélyszerű épület főbejárata előtt, meglepetésemre elénk bicegett Bob urfi.

— Adj Isten, lókötő! — köszöntem rá. — Már besodródált? Te vagy az örökös?
Bob kesernyésen mosolygott.

— Hála kedves nagybátyának jóságának, már négy napja élvezem szives vendéglátását. Miután kihámoztuk magunkat az utiruhából és rendbe jöttünk, átmentünk a dohányzóba. Egyszerre csak valahonnan organajáték hangzott fel.

— Hát igen, ilyen is van itt nálunk, — morogta a bácsi és elvezetett minket végig egy hosszú folyosón. Halkan, óvatosan nyitott ki egy nagy, rézveretű ajtót és intett, hogy kövessük lábujjhegyen.

Afféle háromemeletes képtárban álltunk, mely alkalomadtán kápolnának is használható. Velünk szemben egy fiatal leány ült.

— Igen, a kislányt örökre fogadtam, árva volt szegény, ennek tíz éve. Most huszonhárom éves, — tájékoztatott a bácsi és rámeredtem, azután Bobra. — Jer csak le, Daisy, kislánynom.

Daisy így közel talán még szebb volt, mint az imént messziről.

— Már megint csodaszépen játszott, — állapította meg Bob és elbűvölten forgatta a szemét.

— Igazán szépen játszott, — mondtam, — ön igazán csodaszép...

*

A következő napok olyanok voltak, mint a sakktabla kockái, tehát fehérek és feketék — fehér akkor, amikor találkoztam Daisyvel. Bob ugyancsak ügykezett a leány körül, segített neki a kertben virágot szedni, rendet csinálni a bácsi dolgozószobájában... ezek voltak számomra a fekete napok.

Egyszerre csak nagy változást vettem észre Bob viselkedésében. Közelébe se ment Daisy-nek, de még étkezéskor is kínosan kerülte... Örültem neki, de nem tudtam ezt mire vélni; egy napon azután megértettem a helyzetet.

Egy hét múlva a nagybátyám magához hivatott.

— Úgy látom, hogy legyeskedel Daisy körül!

— Ez csak rám tartozik, no meg Daisy-re, bácsi! — feleltem.

— Csakhogy én nem óhajtom, hogy jövődöbéli örökösöm egyúttal Daisy férje is legyen. Ha ezt akarom, egyszerűen ráhagyhatnám egész vagyonomat. Daisy később nem kap tőlem egy fityinget sem.

— No lám! — szoltam erre. — Ezt mondtad Bobnak is?

— Bob józan, okos fiú, — mondta erre a bácsi ünneplésesen.

— Ennek örülök... de nekem Daisy sokkal szebb és sokkal értékesebb minden vacakodnál...

— Haszontalan semmiházi vagy, — hörögte az öreg. — De ne feledd, amit mondtam!...

*

Délután lementem a kertbe Daisyvel afonyát szedni. Egy tüske szúrta meg a leány kezezcskéjét, Daisy halkan felsikított.

— Jack! — kiáltott fel és most először szólított keresztnevemen.

— Daisy, drága aranyos Daisy... olyan nehéz, amit most el akarok mondani, de megvallom: eddig egy haszontalan naplopó, semmiházi voltam... Nem értem el semmit, nincsen egy megszerezkedett vasam sem, így hát... Nagyon szeretném az egészet még egyszer előlről kezdeni... Várna-e rám?... Tudom, hogy most nem fognék beie hiába, ha...

Ezzel mondanivalóm véget ért. Másnap elhatároztam, hogy elutazom. Reggel utoljára álltam Daisy háta mögött az orgonánál. Ekkor hirtelen egy kiáltást hallottunk, mire ijedten hátranzéztünk. Az előcsarnokban lenn nyílt az ajtó és feltűnt Bob. Sárga arccal, rogyanó léptekkel ment ki a főkapun, minket meg se látott.

Még jól se ocsudtunk álmélkodásunkból, amikor lenn az ajtó újra kinyílt és Burley intett fel hozzánk.

— Engedelmevel, Mr. Jack, szeretnék önnel beszélni... Bizalmasan beszélni, Mr. Jack. Azt talán már tudja, hogy unokafivérével való versenyéből máris... izé... kiesett?

— Nem is vártam más eredményt...
— Nos, nagybátyja tegnap este elhatározta, hogy Bob úr javára fog végrendelni kezni, mivel ön mégis csak érdeklődik a kisasszony iránt. De már most... izé... minden irás, üzleti és magánirás, mind egy, az én kezemen megy keresztül...
En fogom megírni a végrendeletet. Elhíheti, könnyű lesz az írást az ön nevére kiállítanom!...

Egy pillanatra szólan se tudtam. Megsajnáltam öreg bácsikámat.

— Később persze ön ezért elismeréssel lesz iránygomban. Ha sikerül a dolog, megállapodunk majd abban, hogy mit kapok ezért. Nagybátyja már nem él sokáig. Addig is a magaméból fizetek önnek évi járadékot.

— Hívnyá kutyá! — rivalltam rá, megkaptam és a következő pillanatban mind a ketten felbuktunk egy széken.

— Hagyd abba, Jack, az Istenért, hadd abba! Hiszen megfjótod! — Egyszerre csak ott állt a nagybácsi.

Felálltam. Utálkozva néztem, hogyan kacsázik az öreg a szőnyegen elterült titkárához. Mindjárt ápolgatta.

— Ez sok, — nyugte végül Burley. — Még egyszer nem teszem meg önnek!...

— Szegény, szegény Pearce, — morogta a bácsi, — ezt megháldalom. Azután hozzám lépett.

— Kedves Jack, fogadd szerencsekíváná taimat. Kiálltad a próbát nagyszerűen.

— Mijéle próbát?

— Hát mi azt akartuk látni, vajjon Bob és te ellen tudtok-e állani a kísértésnek, melyet Pearce tár majd elétek. Bobnak ugyanazt mondta el, amit neked, hogy elcseréli az örökös nevé, mert ez te vagy. Bob két kézzel kapott a mentőillet után, hogy meghamisítják a végrendeletet az ő nevére, mire tíz perc előtt végérvényesen kitétem a szűrét örökre. Te azonban, kedves fiam, nem árultad el vén bácsikádat.

De most megjött a szavam:

— Tehát komédiát játszottatok velem? — De Jack, nem értem, hogy mit beszéltek? Te vagy az örökösöm, — dadogta a bácsi.

— Menj a csudába az örökséggel — ordítottam. — Még ebben a percben megyek innen.

Szétjárt karral állt a bácsi az ajtó elé.

— Még csak öt percig várj. Azután el-mehetsz, ahová akarsz!

Azután nyomta a csengő gombját, mint az eszeveszett. Amikor Daisy megjelent, magához ölelte.

— Mond, Daisy, nem voltam-e mindig jó atyád?

A leány némán bólintott.

— Akkor teljesítsd most öreg apukád egy kérését, aki úgyis hamarosan le fogja hűnyni a szemét örökre... és — most felém fordult — vedd rá ezt a csökönyös fickót arra, hogy maradjon itt, legyen a fiam, az örökösöm és, ha te is úgy akarsz, vegyen feleségül... akarsz?

Daisy némán bólintott és piros volt.

A bácsi kiment és Burley felé hunyorított: — Micsoda vad fickó! — mondotta és vigyorogva tette be az ajtót.

Act hiszem, itéletnapig maradtam volna néma, ha Daisy meg nem szólt:

— Még nekem is adósom egy válasszal, kedves Jack... Azt mondta, nem fogna most bele hiába, ha... mi az a „ha“?

— Ha ugyanúgy szeretnél engem, mint ahogyan én téged!...

P. E. Hick

Cukrászdai kaland

Hóry László LEVELE

Egyetemi tanár ismerősünk mesélte az alábbi mosolygós történetet. A minap vidékre kellett utaznia. A kisváros, ahol dolga volt, vasúti szárnyvonalon fekszik. A kis kávédaráló mozdony egyszer csak a nyílt pályán csikorogva lefékezett. Az utasok a váratlan és gyors megállás következtében egymásra buktak, a csomagok a hálóból lehullottak, szóval nagy felfordulás, kavarodás támadt. Aki tehetett, az ablakhoz, ajtóhoz ugrott: «Mi történt? Szerencsétlenség, vagy valaki meghúzta a vészféket?» Hamar kiderült a hírtelen lefékezés indítóka. A szél elvitte a mozdonyvezető új borsapkjáját. A derék vasutas egy percig sem habozott, a nyílt pályán megállította vészfékkel a vonatot, leszállt, megkereste a sapkjáját, letisztította róla a sarat, majd, mint aki legjobban végezte dolgát, felszállt a vonatra és újból elindította. Hát nem kedves?

Vadila L. Lajosé a legszebb magyar karrier, amelyet hosszú idő óta hallottunk. Borsodmegyei származású rokonunkat a közelmúltban az Egyesült Államok világhíres tengerészeti akadémiájának, az annapolisi haditengerészeti akadémiának alparancsnokává nevezték ki. A remek amerikai magyar tengerész középiskoláit McKeesportban végezte, onnan ugyanarra az akadémiára került növendéknek, ahová most alparancsnokká nevezték ki. A Naval Academy kifüntetéssel, zászlósi ranggal végezte. Két év múlva már ugyanoda tanárrá nevezték ki. Mostani előléptetése bizonyára nem az utolsó állomása sikereiben gazdag katonai pályafutásának.

Telesi Mihály gróf földművelésügyi miniszter a napokban látogatást tett Maugsch Gyula szobrászművész műtermében, ahol néhány szép, népies tárgyú szobrot tekintett meg. Többek között különösen megnyerte a miniszter figyelmét a kitűnő állatszobrásznak egy menekülő elefántcsordát ábrázoló bronzszoborportozata, amely alighanem a japán követ tulajdona lesz rövidesen. A japán diplomatának ugyanis nagyon megtetszett az életerős állatszobor és tárgy a megvételéről.

Szentgyörgyvölgyi Csopor Jüliát, Csopor István miniszteri osztályfőnök, a belügyminisztérium állampolgársági ügyosztálya vezetőjének bájos leányát a napokban vezette oltárhoz fiatalvi Sütő-Nagy Jenő tart. huszárfőhadnagy, mezőgazdasági kamarai előadó.

Vitéz József Ferenc dr. királyi herceg mondja az ünnepi beszédet a Turáni Társaság május 16-i serlegvacsoráján, amelyen a Budapesten akkreditált összes «turáni diplomaták» bejelentették részvételüket.

Omeri Mahmud, a török követség első titkára néhány hete megbesbesült a Ritzben, ahol a tetőről levált üvegcserep súlyosan megsérte a fejét. Hat öltéssel varrták össze a török diplomata sérülését. Ez alkalommal a társaság számos tagja kereste fel Omeri Mahmud betegszobáját. A látogatók közt megjelent gróf Pálffy Fidél is, aki évfolyamitársa volt a magyarul is kitűnően beszélő török diplomatának a magyaróvári Gazdasági Akadémián.

Pesten történt. Nem is történetelt volna másutt, mint ebben a kedves, huncut városban. Ha egyáltalában megtörtént. Mert az egész történetért én nem vállalom a felelősséget. En csak úgy hallottam; lehet, hogy egy szó sem igaz belőle.

A kedves kis méltóságos asszony bevásárolni volt a Belvárosban. Dél felé vagy tíz kis csomaggal megrakodva betért az egyik cukrászdába. Ehes volt, kiválasztott két nagy tésztát, letelepedett vele egy asztalhoz, csomagjait lerakta egy másik székre.

A cukrászda meglehetősen üres volt. Rajta kívül egy-két vendég ha üldögélt a teremben. Eszegeti a kis méltóságos a tésztát, amikor bejön a cukrászdába egy úr. Az is odamegy a pulthoz, felvesz egy tányért, kiválaszt három tésztát, egy pillanatra körülnéz, aztán egyenesen odasétál a kis méltóságos asztalához, azt mondja halkán, udvariasan: — Szabad, kérem? — és leül a harmadik székre, a méltóságos asszony és a csomagjai közé. Mintha ez volna a legtermészetesebb dolog a világon.

A kis méltóságos nagyot néz, elfutja a méreg. Ez aztán mégis csak szemtelenség. Majdnem üres a cukrászda, igazán aszfaltbetyárdolog, hogy ez az idegen úr mégis pont az ő asztalához ül oda. Rendre kellene utasítani, ráfördelni, pofonvágni, egyáltalán illemre tanítani az ilyen szemtelen alakot. Mert ez biztosan ismerkedni akar, a gyalázatos.

De a kis méltóságos finom és kedves teremtés volt és ezért talán mégsem szólt egy szót sem. Nem fog botrányt csinálni egy ilyen csendes, finom cukrászdában! Szívdobogva várta, mikor szólal meg ez a komisz férfi és tulajdonképpen mit akar. És eszegette a süteményt, de izgalomban és mérgebén alig ment le a falat a torkán. Azonban nem történt semmi sem. Az ismeretlen úr szóltanul, udvariasan ült a helyén és jó étvágygal, szinte jókedvűen hamarosan megette a három süteményt. Aztán megivott egy pohár vizet utána, rámosolygott udvariasan a kis méltóságos asszonyra, azt mondta:

— Bocsánat, köszönöm, kezét csókolom — felállt és odasétált a pulthoz.

A kis méltósága egy pillanatra utánanézt, azután megnyugodva hajlik ismét a tányérja fölé és megkönnyebbült sóhajtással most már jóízűen eszi a tésztáját, amit az előbb percekig csak mérgesen piszkálgatott. Kicsit el is gondolkodik: mindenféle oktondi és izgatott dolog jut mindig eszébe. Igaza van az urának, aki nem szereti, ha ő egyedül kóborol a városban. No, dehát az a fő, hogy nem történt semmi baj.

Később felállt a kis méltósága, felveszi a halom csomagocskáját, odamegy a pulthoz:

— Fizetek, kérem. Volt két tésztám.

— Bocsánat, öt tésztá volt. A kedves férje azt mondta, az ő három tésztáját is önméltósága fizeti.

A méltóságos asszony rábámolt:

— A férjem?

— Igen, akivel egy asztalnál tetszett ülni.

— Ó, a gazember. Hát most mit lehet csinálni? — A kis méltósága majd szétrobban a dühtől, méltatlankodik, magyaráz, de végül nincs mit tenni, ki kell fizetni az öt tésztát, nagyobb botrányok elkerülése végett.

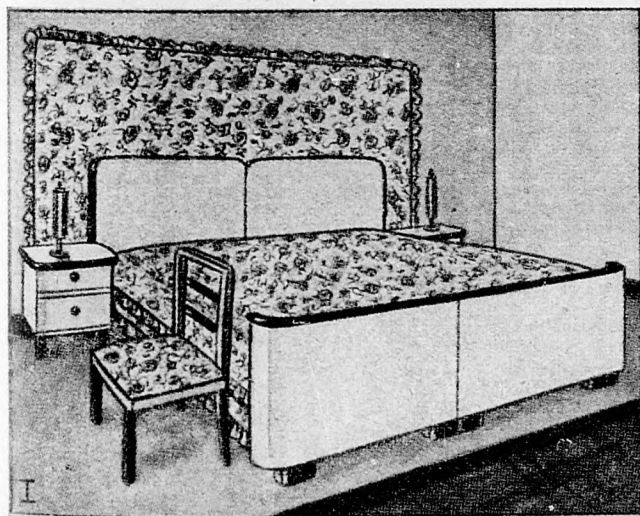
Majnem könnyezik a haragtól, amint kis csomagjai tömegével indul hazafelé az utcán. Alig megy pár lépést, — ki jön vele szemben? Az az úr, aki odaült az asztalához. Az úr rámosolyog, nagyot köszön és udvariasan, mély hódolattal azt mondja:

— Bocsásson meg, asszonyom, hogy megréztálm. Fogadtam egy barátommal, hogy én ebben a cukrászdában most mindjárt megeszem három tésztát ingyen. Ez volt az egész. Az elszenvedett kellemetlenségekért fogadja tőlem hálás tisztelettel ezt a csekélységet.

És utánozhatatlan kedvességgel a kis méltósága kezébe nyom egy kis csomagot. Mire a méltóságos asszony magához tér és szétnéz, az ismeretlen úr messze jár.

A méltóságos asszony haragja elpárolog, elneveti magát, felszáll egy autobuszra, hazáig folyton ezen a furcsa eseten mulat magában; otthon kiváncsi bontja ki azt a kis csomagot, amit az idegen adott át neki. Mi volt a csomagban?

Egy fürdőszappan. Az a fürdőszappan, amit a méltóságos asszony vásárolt a cukrászdai kaland előtt, sok egyébbel együtt és amit az ismeretlen úr elemelt a cukrászdában a székről, a kis méltósága sok kis csomagja közül.

Virágos anyagból készült ágyterítő, falvédő és székbehuat.

Lisszaboni kaleidoszkop

Nefejejskék, berlinikék, égszínkék. Házfalon és tűzfalon, ajtófélfán és ablakkereten, ereszen és küszöbön. Minden kék. Az ég is kék. Az ég is égszínkék. Széles, változatos skálája a kékeknek, a halovány pasztelltól a legmégesebbig, a legsötétebbig.

A házak ragyognak a tisztaságtól. A földszintesek is, a hatemeletesek is. Még el se piszkolódott a régi ruhájuk, máris újat kapnak. Rendelet van rá, milyen időközben kell őket átöltöztetni. Sehoh anyyi építőállványt nem látsz, mint itt. A munkások kezében kefe, lábuk előtt vizesvödör. Mossák, kefélük, súrolják az olajjal festett falakat. Sok a nagy lakás, tíz-, tizenöt-szobásak. Liftet nem sok helyen találás, ha van, magad kezeled. Liftpénz nincs.

Az ágyak kivétel nélkül duplák, a matracokban kivétel nélkül szalma a töltelék. Szalmával van töltve a traversin is, ez a Párizsból ismert széles és vastag hurka, amely sok ambícióval és kevés eredménnyel helyettesíti a mi párnánkat. A kispárna, amely a traversinen fehérlik, sehoh anyyi alappal nem érdemli meg ezt a jelzőt, mint itt. A lisszaboni kispárna valóban kicsi.

Lakáscédulát nem találás a kapukon. A kiadó lakások minden ablakára négyyszögletes papírdarabokat ragasztanak. Ha nem vagy zeneértő, akkor is nagyszerűen el tudod olvasni ezt a partitúrát. A tenyérnyi papírok nemcsak azt árulják el, melyik házban van kiadó lakás, hanem azt is, kicsi-e a lakás vagy nagy, hányadik emeleten fekszik, melyik utcára néznek az ablakai. Okos, praktikus berendezés.

Nemcsak a kapunak van házszáma, hanem az ablakoknak, kirakatoknak is. Ha valamelyik utcában a 376-os számot keresed, ne ijedj meg, ne ülj taxira, percek alatt odaérsz. Szönyeget nem reggel porolnak, hanem éjjel és hajnali hat között.

Szeretik a macskákat és — talán valami titokzatos összefüggés révén — a kanarit is. A kalitkákat azonban nem a szobában tartják, hanem az utcán; a házak kapui mellett lógnak, jó magasan a falon, szép sorjában. Vannak utcák, amelyekben valóságos dalosverseny folyik.

A kimosott fehérnemű az utcán szárad, drótokon, köteleken, olaszosan. Leng-lobog a szélben a sok megkötözött színes sárkány, árulkodón, a legintimebb titkokat is leleplezőn.

A kockacukor sószerűen szemcsés, laza, porhanyó. Nádcukor. A gyarmatok szállítják. A vendéglők falaiba mosdó van beépítve, szappannal, törülközővel. Étkezés után a vendégek sorba odajárulnak a fayencemedencéhez, megereszítik a csapot és kezet mosnak.

Sonkát nemcsak hentesnél, csemegeésnél kapsz, hanem cukrászdában is. Minden cukrászda kiszolgálóasztalán ott csillog a sonkavágógép. Dinnét nemcsak gyümölcsösnél, hanem kocsmában is kapsz. Csapszékekben, borkimérőhelyeken a hatalmas hordók mellett, amelyekben a zamatos, illatos, nem alaptalanul világhírű portugál borokat tartják, nagy kupacokban zöldelnek a dinnyék.

A sörhöz kis tányérkákból amerikai mogyorót szolgálnak fel. Vagy egy nálunk ismeretlen babfajtát. Ezt a főtt babot az utcán is árulják. Apró kis kályhákön főzik a szemed előtt.

A ginja, vagy cseresznyelikőr a francia cerisehez hasonló, valóságos nemzeti ital. Egy szem gyümölcs is van a pohárkában, amikor felszolgálják.

A levélszékények benzinkútra emlékeztető vashengerek, akárcsak a londoniak. Pirosak. Kövérek.

A diákok, diáklányok fekete lebernyegben járnak, akárcsak az összeesküvők az Álarcosbál-ban. A diáklányok rövid térdnadragot hordanak a körgallérhoz.

Bélyeget csak postán árulnak, trafikban nem. A trafikok igen gyakran kávéházak, vendéglők kirakataiba vannak beépítve. Rossz időben befelé fordítják az árusítóablakot és a helyiségek belsejében folyik a kiszolgálás.

A rendőrszobák ismertetőjele a kiskert. Minden őrszoba előtt bokrok zöldelnek, virágok színeskednek. Ahol a járda olyan keskeny, hogy nem tudnak belőle kertet lehasítani, dézsákba ágyazott díszbokrok helyettesítik a kertet.

Psszt, psszt... minduntalan rádüsszognak. Ez a köszönés, a megszólítás, ez a figyelemzés. Pisszeg a vendég a pincérnek, pisszeg a pincér a vendégnek. Pisszeg a fiatal ember a lánynak, ha az utcán meglátja, pisszeg a cipőpucoló, ha vörös rongyával le akar borolni a lábaid elé, pisszeg a sorsjegyárús, ha vevőt remél benned. A koldús meglők, kabátodat is megrántja, ha a pisszegésére nem kapja meg a kívánt visszhangot. Lisszabon a férfiak városa. Az utcán férfiak sétálnak, a kávéházakban férfiak feketéznek. Nőt alig lehet látni. Legfeljebb az üzleti negyedben, ahova bevásárolni járnak és néhány cukrászdában. A szórakozóhelyek szölyéin is túlnyomórészt férfiak ülnek. Ha előadás után megállsz valamelyik mozi előtt, azt hiheted, hogy sorozás volt odabent. A kávéházak zsúfoltak. Ejszaka is. Záróra nincs. Majdnem mindenki feketét iszik, tejskávét csak kevesen. A kávé kitűnő. Kis üvegekelyhekben szolgálgják fel. Rengeget a kávéház; kicsik, nagyok, egyszerűek, fényűzően berendezettek. A közönség nagy része kalappját fején hagyja.

A legkülönbözőbb lisszaboni fényűzés az autótartás. Vannak családok, amelyeknek három, sőt négy kocsijuk is van. És kicsoda kocsik!... A legfinomabb angol és amerikai márkák. Vetélkedés folyik, kinek van szebb, pompásabb kocsija.

Rengeget a mozi, a színház, a varieté. Szeretnek szórakozni. Minden percet sajnálnak, amelyet nem töltenek el megfelelően. Az egyik borbélyműhelyben láttam egy urat, aki ugyancsak jóat kihasználta az idejét. Miközben a borbély nyírta, ő a szomszéd kávéházból hozott feketét szűrőste és közben újságot olvasott. Ugyanakkor a manikűrös lány a körmeivel foglalkozott és egy utcai cipőpucoló a cipői előtt térdelt. Lehet, hogy közben még unatkozott is; az arca legalább nem mondott ellent ennek a feltevésnek.

Pajzs Elemér

Szégyen

Szégyenlem, hogy még itt vagyok a földön, rajta élnem kell még.

Hogy nem vagyok: rokon szívekben néha, néha fel-feltűnő, elmosódott, halvány emlék.

Szégyenlem, hogy szomjas voltomban vágyom minden szépségre, jóra, ami csak várhat itt a földön a kiválasztott, boldogelűt, szerencsés, földi halandóra.

Hogy vágyom minden nyíló ágra, tűzes felhőre, fényhegyekre és mindenfajta, eljövendő, emberekkel bábként játszó, eleven és holt istenekre.

Szégyenlem ezt a Mindenségre áhító, óriási vágyat, ezt az örökké szétfeszített, fehéren és feketén szálló, magasba, mélybe tartó szárnyat.

Debreczeny Lilla

1. Vászonscomplet írásos himzéssel. 2. Flanel posztókabát, az alj anyagából rátétdíszítéssel.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

Mezőssy Mária

A VÉDEKEZŐ FALU

Valamelyik tavaszon Ábris szekere hétézer fordult meg Erdőszele és Felfalu között. Hogy Ábris, Marcella asszonyt — a feleségét — fuvarozta vissza az anyjához, annak úgy terjedt a híre, hogy kendtek mondták kendnek, kend meg kigyelmednek. Az asszony/népség igen megszeppent. Különösen az a néhány, akinek olyan Ábris-féle embere volt. Olyan, aki úgy futikál, akár a ayaloginda s akinek túlnőtt az esze a falu határán. Hitték, hogy Ábris «asszony-űző» pogányságának az az oka.

Ebből a nagy futikálásból következett, hogy Ábris többet járt ünnepi gúnyában, mint köznapiban. Noha hat munkásnap után csak egy ünnepet rendelt a Teremtő. Ábris lassan egészen elhagyta a parasztember dolgát és szószólónak állott. Ki mondja, hogy nem munkálkodik? Még igen is, mert ön maga helyett valahányukért. Nyílt értelmével hamarabb felfogta, mi lenne Felfalu hasznára s azok mellé szegődött, akik be is teljesítik, amit ígérnek — ha szavukon fogják őket. S Ábris éppen ehhez a «szavukonfogáshoz» értett legjobban.

Munkáltak: a parasztok a földet, Ábris a parasztokat, őt meg az urak. Ami ki- vagy bekerült a faluba: mind Ábrison szűrődött keresztül.

Márcel asszony beállt Ábris helyére asszonygazdának, Eszter-anó süttöt-főzött, így igazították helyet az Ábris szószólóságának. Eszter-anó csak akkor dohogott, mikor az első házban szent Antalkát is lepakoltatta Ábris a poharasról: tintatartót, könyveket, újságokat, papírokat és villamos állólámpát tett a helyére. A sokfiókos poharas, ami a dohányszagú selyemkendőket, ünnepi szentmiséket selymes paradéját őrizte: előlépett. Irásztal lett belőle. Ábris állva írt, akár a szent barátok. Szószólósága második esztendejében már cikket írt a «Magyar Vetés» c. földműves hetilapba. Szép értelmesen, egyszerűen mondta el, mit lát hasznosnak, mit kifogásol. Tekintélyű nőtt Ábris. Szép szál alakja, tatáros kemény képe, deresedő halántéka ott díszelgett a képeken is az urak árnyékában. Ábris nagysága abban volt meghatározható, hogy ugyanakkor, amikor az urak «áldás»-nak tartották, a parasztiok is áldották. Így munkálkodni pedig nem könnyű. Legalábbis Felfalu azt tartotta. Az bizonyos, hogy az ő kerületében nyugalmasabban folyt a munka. Nem kellett kiállni semmi hasznára, ügyek-bajok után futikálni. Csak akkor jöttek össze, ha Ábris megidézte őket, s egyszerre hallották valahányan a tudni, látni, hallani és tenni valót. (Más falut hánször összecsdőfítenek semmihasznára s olyankor csak idő mulik, nap halad.) Ábris kerületében alig akadtak tántorékonyak, lábujjhegyen állók, akiket nagybeszédűséggel megingathatnak, akár a szél a nádat. Szilárdak voltak, mint a meggyőződés. Tiszták, mint a hit. Nem vegyültek semmivel. Együttesen izzottak és kiegészítették magukból a bajkeverőt.

Így élt a Balogvölgyében «sírvojáró szent Gergő népe» istenesen és magyarán, mikor Ábris szekere azt a hetet fordulta Erdőszele és Felfalu között.

Eszter-anó szédülő fejjel, szeme körül vörös árkokkal gunyasztott a tűz mellett. Hol a hideg, hol a meleg gyötörte. Istentelen hideg és sivár volt a ház Márcel híján. — Azt mondta a pap, hogy megnövekedett értelmeket — im most először — rombolásra hasznosítottad, fiam — szóalt meg csendesen, nehogy nagy vihart kavarijon. Eszter-anó könnyes nézése rácsimpeszkedett Ábrisra. Régen félt attól, ami most bekövetkezett. Virradatlan éjszakákon, mikor égették a pihék, a Márcel ágya felé neszelt. Ha nyögdcisülésen kapta: lekeremgett a pihés vacokból, megkereste a lilimos szeszt és megkente Márcel fáradt lábát. Mert sokat fáradt Márcel. Egy ember, meg egy asszony dolgát végezte. Béresekkal vesződött. Szántott, vetett, aratott. Szétt-font és újra megint új kenderet áztatott. Szeme meggyötélő mesáig látott. Napkeltétől naphaláltig ügyelt. A nagy mező szifta az erejét. Néha sóhajtott is Márcel. Gondolatai ott lengtek a homályban: «Ím, már nem enyém az uram...» Eszter-anó húnýt szemmel is látta és virrasztott félve, hogy egyszer meg is szólal Márcel.

Az asszony: agyonhajsolt parasztasszony maradt. A hűségesekek közül való. Alázatos ös-néber. Koravén és naponfonnyadt, mint az indák. Ünneplőt csak esztendő ünnepen húzott és vasárnap harangszótól harangszóig. Ha Ábrishoz belátogattak az urak, fehér surcot kötött maga elé, fehér kaláccsal, borral és mézzel kínálgatott: — Tessék fogyasztani, jószívvel adjuk.

Aztán visszavonult és hallgatta a beszélgetést. Úgy sorakoztak a szavak egymás mellé, mintha mind Márcel asszony elől rejtőzött volna titkos értelmével. Ábris is úgy szól már: neki kínaiul. Márcel érezte, hogy nem haladnak már az életben összefont kisujjal, szép ringósan, két kicsiny lépést Ábris egy léptire.

Az ember meg olyan gyúrt anyag volt, hogy egyre szebbre formálódott. A negyvenedik évében kezdett a haja kétoldalt deresedni, akár a régi tekintetes uraknak. Még csak szebb lett. S az asszony nép, falun és városon egyként szemet vet az ilyen magyaros férfi-szépülésre.

Virágvasárnap szombatján — azon a tavaszon — mikor az esthajnalcsillag már megfényesedett az erdő fölött, a felfalusiak felosztották maguk között az őrseget a falu három útján. A negyediket a vetés őrizte. Az egyik út őrségét maga a jegező, meg a pap vállalta. Így történt, hogy Ábris megkerülte a falut és a második úton kísérelte meg a bejutást az «alkonyatutáni fuvar»-ral: a sárgahajú lánnyal.

Elsőbbet azt hitte Ábris, hogy megtréfálták. Az egyenes útról a görbére kényszerítették, de hamar rájött, hogy nem így van.

A Balogvölgy fölött gyönyörű, mélykék az éjszaka. Tavaszestéken fagyott tűzzel, nagyszugárú fényudvarral világított a hold. Parádés fehér felhők vonulnak. Fény öntözi a nagyzedőket, a nádtetőt, házfalat, kéményt, dombot, patakot. Minden hang zenél. Az Ábris szekere is üveghangon zörgött s a gyönyörű fényes világ visszhangot adott reá.

Ábris nevetett. A sárgahajú lány is, Ábris mellett. Szemük untalan összevillant tüzes villanással. Meg is csókolták egymást. Ábris pattintott az ustorral s a fényes semmi zenélt, mint pergő üveggyöngy.

— Boszorkány vagy. Szép, aranyhajú boszorkány. Lásd-é? Nem fogad be a falum. Féi, hogy valahány emberét megéited, mint engem. — Ábris inceslesen nevetett. — Látod? Ilyen az én falum! Akár a mesebeli vár. Sárkányok őrzik az útját!

(Nem akart haragudni az ő népére, inkább mesébe fűzte a valót.)

— Mért nem lódtította el őket az útból? Győzte volna erővel. Tán reggelig akarja kerülgetni a falut? — Csattogott a sárgahajú lány megáradt indulatol.

— Ejnye már, Gizike! Hogy tettem volna olyat? Hiszen Balázs meg Sándor jókomám. Együtt voltunk gyereksékek.

— Jókomák, mondhatom! Útját állják s nem engedik be a saját falujába. Buta állat parasztok...

— Gizike, ne bántsd őket! Engem is bántasz ám velük! Reám úgy mondják: az Ábris esze túlnőtt a falu határán. De az övék alig nőtt túl a mártonkúti vásáron. Nekik ez igen nagy dolog. Igen nagy vétek. Nem akarok én velük újítahúzni. Majd ha ott leszel, beletörödnék. Elfelejték Márcelt. Meg is szeretnek téged. Márcelt hamar megszerették. Jó cimborája lett asszonyok-lánynak. Majd te is, úgy-é? Gizike. Majd elcsodálkoznak holnap, hogy milyen igen szép vagy...

Hozzáhajolt. Előbb csak fűtős hajával babrált, majd átölelte, mint az acélpánt. Békítgette. A lány fitos képe durcás volt. Vállát vontá. A lovak lépésben taposták az omló tavaszi göröngyöt. Befordultak a dombvágásba. A lovak megtorpantak. A kis mokány István és a púpos, égevény Antal toppant a lovak elé. Leváltak az omladékos partról, mint a megalapult árnyék. Elkapták a zablát, s mintha a dombvágás sötét mélye mardulna a pogány szerelmésekre, fenyegetőn szóltak:

— Tapodtat se tovább! Csurukk...

A lovak engedelmesen faroltak kifelé a dombvágásból. A sárgahajú lány Ábris kárijába kapaszkodott és elsápadt a

Szeplők ellen
továbbá
májfoltok, pörbénések ellen

Crème Montreuil Edy
RENE MONTREUIL, PÁRIZS.
BIZTOS! GYORS! KELEMES!
Kapható minden előkelő szaküzletben
Magyarországon gyártja:
Török Patika, Budapest, Király-u. 12

festék alatt. Ábris indulata is felágaskodott. Közéjük kellene vágni! Hálátlan nyavalyások. Hogy merészelik így szegényíteni? Az élete az övé, mint a háza. Ugy rendezi be, ahogy akarja! Kidobhat valamit, ha ráun s újat is hozhat helyébe... ha mindjárt asszony is az a valami. — Ordítani készült: félre az útból, mert retetenezetet ütök! — De benne rekedt a hang s a lendület is csak izmait hasogatta. István mereven szembenézett és ősfényi villantott Ábrisa, mint a reves fák. Az ostoros kar elernyed. Hatalmas, boltozatos mellkasa zihált. A nyirkosan tapadó ing alatt megsajdult egy égő csík. Az orosz fronton egykulacsos bajtársa volt István. A muszka hajcsár ostora húzta az égő csíkot. A párja ott ég István hátán. Egymás mellett meneteltek fogságba. Még egészen gyerek-katonák voltak. Akkor is ilyen végtelen fényes volt az a távoli éjszaka...

— Csapjon közéjük, Ábris! — visította a sárgahajú lány.

— Nem!

Ábris leült. Megengedte a gyeplőt. Homlokán megtörölte a meghívott verejtéket. A dombvágás lassan távolodott a szekér mögött. Ábris háta meggörbödött, mintha a mindenség a szívére támaszkodott volna. Nyilalásokat érzett. Forró bensője verejtékezett. A márciusvégi szél hűtögette.

Józanította.

Egyszerre egyedül maradt és magába feledkezett. A fájás és a döbbenet lehúzta lélekmélybe. Faluja ellenállása büntudatot ébresztett benne. Most először.

— Pénteken hazahordtam Márcelt Erdőszeleire — gondolta — és a vasárnapi mise után Péter tisztelendő úr a «holtomiglan»-t magyarázta. Nagy fennszóval zengett. Jézus úr is remegni látszott az üvegen és bizonyoságtéve mutatta sugárzó szívét: «Az Ót sebére esküdött hűségnek tanuja az egész mennyei sereg!» — zengette Péter tisztelendő úr. Az egész falu tudta, hogy neki — Ábrisanak — nyitja meg a mennyet annak okáért, hogy megfényesedjen az útvesztő, melyben tévelyeg. — Bosszankodott, hogy őt szorongatja a pap; jó, hiszen nagyot lépett, de az ő dolga. Ahogy a falu ügyét elintézte, a maga ügyét is eligazítja. Istennel is. Minek kiperdőkálni? Nem károsította meg Márcelt. Hús hold földet hozott: harmincat ad vissza. Meg sem várta a prédikáció végét. Dacos volt akkor. A rontás keményítette. A bűnbánat elszelelt. Elkapta és feszesre rántotta a gyeplőt:

— Az akácson át! Gizike! Bejutunk és nem veszi észre senki — lihegte.

— Azt a barom fajtáját!

— Gizike ne törődj semmivel! Szeress!

— Eh, mit. Alljon meg! Vigyen vissza a városba! Égjen meg az egész szenteskedő faluja!

— Nem állok! Nem engedlek! Hát csak ennyi vagyok én neked? Hát én...

— Égjen meg maga is, ha magának a falu parancsol!

— Nem parancsol, Gizike. Galambom. Szeretlek. Hallod? Az én falum mindig olyan volt, mint a kezesbarány. Nem tudom, nem értem. Nézd, még szép is, hogy kicsit kódorgunk a határban. Az akácson át úgyis bejutunk. Nézd csak a holdat! Nene, minő igen szép! Meg a fekete erdőt, a dombokat! Nézd, az ott mind az én

Mössmer

v á s z o n ,
f e h é r n e m ű ,
k e l e n g y e

IV., Váci-utca 1. Alapítva: 1852

vetésem! Ládd-e ilyen mesebeli szép nálunk! Majd a kis pataokban fürdőzől, gyönyörűm, mint a tündér...

Az ég egyre sugárzott. Egyre vonultak a kis fehér, parádés felhők és a balogvölgyi éjszaka alkatot zenélt a gyerek-vetésnek.

Az akácstól sújtottan sompolyogtak el. Ott a jegyző és a pap állta útjokat, mint két arkangyal. Lámpáikkal Ábris arcába világítottak. A lángpallas nem világolt fényesebben a paradicsomi távolban, mikor a bűnbeesetteket elűzti! Ábris szólit volna, de nem tudta, mit? Hangokat hallott, noha nem szólította senki s mire ocsudott, a negyedik út elé ért. Nyitva volt, mint a tágas mező. Csak egyet gördül a kerék és újból egyet s aztán már vígan szalad a szekér! Tüzes sárkány is hiába őrzi a falut három sarkán! Tüzes úton futna a szekér és a sárgahajú, napszemű, virágderekű, táncoslábú és énekesstorkú leány örökre az ő házában maradna!

Idétlen vigyorgás torzította Ábris arcát. Ott leng szeme előtt virágderekával, kis keblével, aranyhajával! Hol? Jaj, a vetés felett! Most előre surran. Jaj, a vetés föl! Csókra nyújtja a száját! Jaj, a vetésen túl...

Ábris szédül. A kerék, mintha szeme előtt örvénylene. Hatalmasra növekedik. Most nagyot gördül. Jaj, a gyerek-vetés sikolt eltaposott útja alatt. Ugy sikong minden csira, hogy belezendül ez a végtelen fényes világ a Balogvölgy fölött. Márcel ráveti magát és siratja megbombolva...

— Ábris, Ábris! Vágjon már a lovak közé! At a vetésen... a vetésen át! — biztatja a sárgahajú lány.

— Nem!

Már egyenes az ember dereka, előre-szegett feje nekifeszül a tavaszi szélnek.

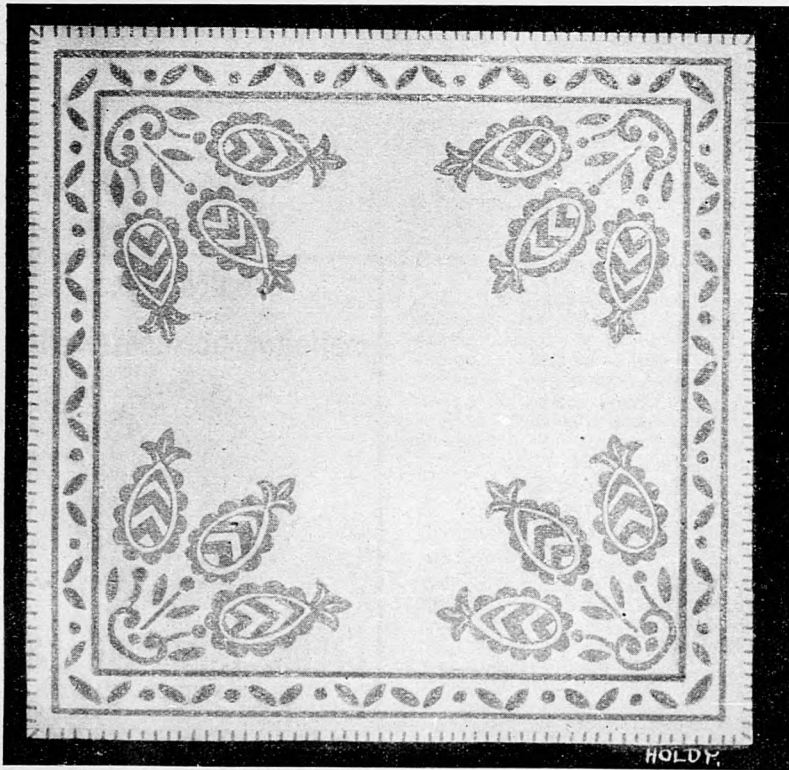
Csördült az ostor. A lovak szálló sörényvel megugrottak. Szájukba vágott a zabla és megérezték az új célt. Vágtáztak, szélfoganta gyönyörű állatai! Még hajnal előtt visszaértek a sárgahajú lánnyal a városzéli mulatóba.

Virágvasárnapján délelőtt, mikor a balogvölgyi nap süttött százógra és parádés, selymes misére harangoztak, Ábris bevonult Márcellal a templomba. Megálltak a szószékkel szemben. Péter tisztelendő úr keze úgy magasodott a szentek sokaságát idéző boltozat felé, mint a liliom. Remegett a lányok csipkés ingválla. Jézus úr is remegni látszott az üvegen és bizonyoságtéve mutatta sugárzó szívét.

Ábris arcára is kiült a vakfényű mosoly. Már értette a titkot, melynek szembejött nem látni arcát, követve nem látni hátát.

Észter-anyó szeme árkát törölgette:

— Im, a nagymezők ereje győzött! Hála Istennek!

Rátétes magyaros mintájú terítő.

Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltjában

SZINHÁZ ÉS IRODALOM

Úri társaság

Sok hűhó semmiért — Rabagas

Irta Kárpáti Aurél

Shakespeare Sok hűhó semmiért című vígjátéka — amelyet kilencévi pihentetés után újított fel a Nemzeti Színház — nem tartozik a költő igaz remekművei közé. Kissé hevenyészve összecsapott, talán valamely alkalomra sebtében készült színpadi játék ez, egyetlen és elnagyolt. Részletei mindenesetre többet érnek az egésznél, amelyben három mese s háromféle stílus keveredik össze. Az első: Hero és Claudio középkori cselszövénnyel bélelt, érzelmes-naív szerelmi históriája, a legkevésbé jelentős. Nyilván maga Shakespeare sem lankedett különösebben ezért a Bandello-novellából átvett alapötletért, másképp aligha tartotta volna meg változatlanul az eredetinek lélektanilag inokolatlan, melodramatikus mozzanatait. A második történet itt a fontos: Beatrice és Benedek incelédok szócetája, a férfi-büszkeség és lány-szemérem elmés szerelmi párharc. Ez a mellécselékény szerencsésen tűnő a főmotívumon s mintegy a Makrancos hölgy megfínomított változataként tér vissza, első sorától az utolsóig magánviselve a shakespearei zenialitás eredeti kézjegyét. Vele él és általa válik igazában vígjátékká a Sok hűhó semmiért, mert a darab harmadik alkateleme — a nyakatekert beszédű, vaskos-humorú, félelmesen ostoba „dárdás-polgárok” szerepeltetése — teljesen bohózati jellegű. Ez a kevert ség egyébként a reneszánsz valódi stílusa, amely Shakespeare legtöbb színpadi művében világosan megmutatkozik, az ellentétes motívumok szerkezeti összefonódásától a párbeszédnek képekben dűskáló, sokszor agyonterhelt nyelvéig. A repríz kitűnő rendezője — Major Tamás — ép ezeket a „hamisítatlan” shakespearei részeket igyekezett kihangsúlyozni s nagyon helyesen a Beatrice—Benedek-duót, valamint a Galagonya—Bunkós-csoportot állította az előtérbe.

Az előadás általában a jobbák közé tartozik. Mértéktartó és mégis elég friss pergésű. Legfeljebb a „belső mosoly” hiányzott belőle. Az a tavaszi napfény-szikrázás, amely Shakespeare isteni derijében szinte megfürdeti a színészeket és a nézőket. Pedig ezúttal a fiatalság kapta a döntő szót az együttesben: a kedves Olty Magda és tehetséges Ungváry, továbbá Rápolthy Anna, Apáthy, Tapolczai és Várkonyi, míg Bartos, Pethő, Pethes és Gabányi az „öregeket” képviselték, illő shakespearei nyomattal. Kár, hogy a helyszín-összevonást nem végezte több körültekintéssel a rendező, mert így néhány jelenet szövegében itt-ott némi zavart támadt.

A Nemzeti Színház másik repríze egy idestova hetvenesztendős francia vígjátékot mutatott fel újra: Sardou híres politikai satiráját, a Rabagas-t, amely annak idején a harmadik köztársaság „forradalmi demokráciájáról” festett mulatságos torzképet a monacói lázadás átlátszó persziflázásában. A kései felújításért igazán nincs okunk panaszra. A színpad hajdani boszorkánymesterének ez a szellemes párbeszédekkel fűszerezett, bohózatba hajló komédiája — ha masinériáját illetően meg is kopott kissé — prókátor-hőrsében szinte halhatatlan típus őriz. Rabagasban az elvtagadó és köpenyforgató, érekhajhász hordópolitikus örök-éleven figurájáról Sardou olyan mesteri karikatúrát rajzolt, amely minden korhoz talál, minden időhöz szól. Tagadhatatlan, hogy a szerelmi szálakkal átszőtt, csúfolódó mese nem egy rejtett célzása ma sem élőt, sőt értelmét veszítette. Maga Rabagas, a történet demagóg, az üresfejjű és frázisharogó „népvezér” alakja azonban töretlen-frissen él s époly aktuális ma, mint tegnap volt. Azonkívül azzal a felbecsülhetetlen előnnyel is rendelkezik, hogy minden néző saját szájaize szerint, leggyénebb politikai hajlandóságának megfelelően helyettesítheti be halás színpadi szerepét — az eleven élet valóságából. Am a darab sikerét nemcsak ez biztosítja, hanem az előadás is, amely simán és gyorsan pergő menetével, stílusos egybehangoltságával valóban kitűnő s önmagában is meggyőzően igazolja a repríz létjogosultságát. De a Rabagas különösen jó példa arra, hogy felmutassa: milyen idővel dacoló erőssége egy darabnak a mesterségbeli tudás, a színpad alapos ismerete és kihasználása, a bonyodalom biztos megalapozása és virtuóz felépítése. Sardou technikája lehet a múlté, tökéletessége ma is helyt áll magáért a színpadon. S a téma időtlenségén túl, darabja elsősorban ennek köszönheti a sikeres felújítás lehetőségét.

Rabagas különben a mindig elégedetlen nép barátja és bálványja, aki forradalmat szit Monaco följényesen megértő fejedelme ellen. A fejedelem már-már le akar csapni rá, amikor régi barátja, Ben Blount, azt tanácsolja neki, hogy igyekezzék szépszerével lefegyverezni a dühös forradalmárt. Ez meglepő könnyen sikerül is, mert a szájtépő demokrata-vezér csak azért ordít, hogy mennél zsírosabb falattal tömjék be a száját. Negyedórával a kitűzött „forradalom” előtt elvállalja a miniszterelnökséget, minden skrupulus nélkül fegyverrel vert szét a „lázadó sóprédákat” s elfogatja legjobb barátait. Majd, amikor észreveszi, hogy dicsőségének vége közel: újból felveszi a forradalmi cselszövés elejét fonatát. De a csapdába, amelyet a fejedelemnek állít, maga pottyán bele s végül is csúfos távozásra kényszerül. A fejedelem pedig nyugodtan felszámolja a megbukott forradalmat — két szerencsés házassággal.

Az előadás, ismétlem, rendkívül friss, eleven és mulatságos, amiben persze oroszlanrész van a jó szereposztásnak is. Lehota y remek Rabagas-alkításában mintha Ödry felejthetetlen beszéd-kultúrájának és csillogó játékstílusának legnemesebb hagyományai kelennék új életre. Uray ironikus fejedelme, Makay Margit elragadóan kedves és okos Ben Blountje, Szörényi Éva bájos hercegnője teljes elismerést érdemel. Ép úgy, mint az egyúttal többi tagja is, elsősorban: Pataký, Kovács, Gémez, Maklár, Juhász, Zala Karola, Kürthy, Major, Várkonyi és Tapolczai.

A rendezés Both Béla hibátlan, komoly munkája. A fordítást Hankiss János végezte. Az artistikus színpadképek Horváth János izlését dicsérik.

Egy regény és egy verseskötny

«Havasi vihar» címen jelent meg Medveczy Bella, a kiváló író nő legújabb regényalkotása, amelyben egy svájci sanatórium életét mutatja meg, hogy annak lakóin, orvosain és személyzetén keresztül világítsa meg az élet tragikus és komikus színpadát. Ebben a látszólag csendes és tiszta atmoszférában is felsikolt a szenvedélyek havasi viharzása és annak fojtott levegőjében feltárlanak a legmélyebb sebek, vágyak, ösztönök. Az író nő kérelhetetlen realizmussal boncolja fel az emberi lelkeket, hogy megmutassa, milyen törekvések, célok, bűnök és hitványságok rejlenek mélyükben. Új regényét őszintén ajánlhatjuk azok figyelmébe, akik nem hunyják be szemüket az igazságok előtt. — Hontvári Szabó Lajos, ref. lelkész, a Gyóni Géza Irod. Társ. titkára «Lélekindák» címen gyűjtötte össze és jelentette meg legújabb verseit, amelyekben mélységes hit, vallásos áhítat és rendületlen magyar érzés szólal meg, bravúros technikával és a kifejezőmód tökéletességében. Kedves előfizetőink figyelmét felhívjuk erre a verseskötnyre.

A közismert SEMLER cég mindennemű fínom szöveteiben ma is nagy a választék.

Hímen-hír

Kiska Teréz kedves előfizetőnket feleségül vette Nagy Sándor, Kecskemét.

MŰVIRÁG, díszított, eredeti különleges-ségű, menyasszonyi kszorú és fátgol Grosznál, IV., Sütő-u. 1.

Angyalkák érkezése

Bognár Elek színművész, szónokiskolai tanár és neje, Hofbauer Stefí, régi kedves előfizetőink boldogan jelentik, hogy házasságukat a jó Isten fiúgyermekkel áldotta meg. Az újszülött a szent keresztységben a Tónika nevet kapta. — Derzsy Zoltán és neje kecskeméti kedves előfizetőink boldogan tudatják, hogy a jó Isten gyermekkel jutalmazta meg őket; gyermekek a szent keresztységben a Mária Ida nevet kapta. — Patyi János és neje orosházi kedves előfizetőink örömmel közlik, hogy fiú gyermekük született, aki a szent keresztységben a Béla János nevet kapta. — Roska Zoltán és neje Popovits Ilona budapesti kedves előfizetőink örömmel közlik, hogy kisleányuk született, aki a szent keresztységben a Klára Gizella Mária nevet kapta. Keresztszülők: R. Roska Sári és dr. Pallós Jenő. — Dr. Vecsernyés István várm. számírszt és neje Holler Ilona soproni kedves előfizetőink boldogan tudatják, hogy Angela kisleányuk mellé a jó Isten kislány testvérkét küldött, aki a szent keresztységben a Mónika Ilona Alojzia nevet kapta. Keresztszülők: Holler Alojzia és Kálmán.

BOMPIANI Kosmetikai készítményeket használ minden sikkes dáma. Kapható: SMART parfümery. Bécsi-utca 9.

In memoriam

Takács Ferenc hűséges előfizetőnk 57 éves korában Budapesten elhunyt. — Schwartz Istváné sz. Vargha Erzsébet kedves előfizetőnk 79. évében Budapesten jobblétre szenderült. — Sümegi Istváné régi hűséges előfizetőnk Salgótarjánban visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

A formosai leány

REGÉNY IRTA PAUL DE CHAUD

VIII.

A Printemps-áruházban némi magyarázkodással kezdődött a vásárlás.

Dubreuil az irodába ment és egyik igazgatót kérte.

— Igazgató úr — mondotta —, egy fogadásról van szó. Barátommal, Carlin úrral fogadtam, hogy az önök áruházában egy órán belül tetőtől talpig felöltöztetek egy hölgyet, akin nincs más, csak a pizsamája, harisnyája és a félcipője. A barátom ezt tagadta. Azért jöttem önökhöz, hogy segítségét kérem a gyors kiszolgáláshoz!

— Engedelmet, uram, de a győzelemhez nem a mi segítségünk kell, hanem a hölgy gyors választása.

— Ezt mondtam én is — nevetett Carlin. — Hiszen egyetlen ruhát sem tudnak a nők egy óra alatt kiválasztani, hát még a többi darabok hol vannak...

— Kétségtelen, a fogadás kockázatos — mosolygott az igazgató —, de igyekszünk segítségére lenni!

Csengetett. Egy szolga lépett be.

— Jean, sürgősen kérem Rose kisasszonyt a ruhapavilonból.

Rose kisasszony pár pillanat múlva megjelent az igazgató előtt.

— Az úr abban fogadott, hogy egy órán belül felöltöztet tetőtől talpig egy hölgyet. A hölgy itt áll. Egy órán belül tökéletes ruhátárral akar távozni.

Rose szakértő szemmel végignézte Maryt és kijelentette, hogy vállalja a feladatot. — Önagsága meg lesz elégedve.

Önagsága, akiről szó volt, megilletődve állt. Egy szót sem értett a beszélgetésből, mert csak angolul és japánul beszélt.

Rose kisasszony azonban kifogástalan angolsággal kérte Maryt a fehérenmú-osztályba.

— Madame természetesen a legdivatosabb dolgokat óhajtja? Ezek a rózsaszín selyemkombinék olyanok, mint a lehellet. A legfinomabb kézhímzés díszíti. Ezekből méltóztassék választani...

— Kegyeskedjék felpróbálni! — kérte Rose.

Mary kissé pirulva magára kapta a selyeminget és szemérmesen nézett bele a földig-érő tükörbe. Elbűvölve nézte magát. Egy tündérkisasszony mosolyog rá a tükörből? Rose kisasszony hangja felriasztotta.

— Bocsanatot kérek, ha tisztelettel arra figyelmeztetem, hogy sietni méltóztassék. Tetszik tudni, a fogadás! Talán a harisnyágot méltóztassék felpróbálni!

Maryt különös mámoros érzés hozta izgalomba. Amilyet csak az a boldog nő érezhet, akinek vágyai nyomban teljesülnek. Eddigi életét elhagyatott helyeken töltötte, ahol nem volt divatszalon. Ő maga varrta egyszerű kis ruháit. Newyorkban Hiuti a lakásán rejtegette és készen vett ruhákba öltöztette. Most volt találkozás a nagyvilági divattal és pompával. És amint egymásután próbálta a remek toalettdarabokat, úgy alakult át a lelke is. És nincs ember, sem férfi, sem nő, aki ne érezte volna még, hogy mennyire megváltoztatja mozdulatát, gondolkozását, arc-kifejezését, önérzetét a jól szabott ruha.

Mary valóságos felfedezte magát és ez egyszerű gyönyörűséggel hatott rá. Ámulva nézte szép, formás, karcsú bokáit. És milyen pompásan lehet járni a könnyű, finom, kigyóbbőr cipőben.

— Méltóztassék ezt a brokátcipőt is felhúzni. A piros színűt, mert fehér estélyi ruhát próbálunk!

Fehér maroquin-ruhában, fején ezüst parókával királyi jelenséggé alakult át. Rose kisasszony bókol.

— Madame, ritkán láttam szebb nőt, pedig én már nagyon sok szép hölgyet öltöztettem!

Ezektől az elragadtatott, hízlelő és mégis őszinte szavaktól, meg a tükörből visszamosolygó látványtól Mary lelkében óriásivá vált a bizalom. Megszűnt a félelem, a szorongás, ami állandóan gyötörte, mióta Hiuti hatalmába kerítette. És mindez mintha ebben a pillanatban szétfoszott volna, fiatalos erő, kacagó öröm töltötték be a szívét. Bátor volt és önérzetes. Érezte, hogy van akarata. És mire letelt az óra, egy tökéletes divathölgy állt a női báj minden varázsától ékesen Dubreuil és Carlin előtt. Arcára egy kis püder, ajkára csöpp rúzsot rakott és Rose kisasszony szakértő módon egy kis tuss-rudacsával a szemöldököt és a szempilákat igazította meg. Alig lehetett ráismerni.

— Milyen szép vagy! — ujjongott Dubreuil.

— Egy új Mary! — lelkesedett Carlin.

Marynak könnyes lett a szeme. A nő semmiért se hálásabb a férfinak, mintha az megszépiíti őt.

— Köszönöm, nagyon köszönöm! — suttogta meghatóttan. A szemében szerelem, melegség és hála volt. Dubreuil még soha nem látta mennyiszólyát ilyen tökéletesnek. Búske volt, amiért ő az őserdő virágában felismerte a kincset. És ez a boldog elragadtatás megédesítette a következő percekét is.

Carlin bement a lakáscímét, hogy oda szállítsák a ruhákat. A főnök gálánosan még két üveg parfümöt is mellékel a hatalmas csomaghoz.

— A parfüm éppen úgy lelke a ruhának, mint az illat a virágnak! — mondotta mosolygva.

Az áruház előtt autóbá szálltak. — Menjünk Versaillesba! — indítványozta Carlin. Dubreuil helyeselte. Anélkül, hogy beszéltek volna, mind a hármán tudták, hogy miről van szó. Hogy nekik most nem tanácsos Párizsban mutatkozni.

— Eszrevettétek — kérdezte Carlin —, hogy az igazgató felismerte Maryt? Nézegette a Figaró első oldalát, amint azt már tegnap megjósoltam, amelyet Mary

és Hiuti arcképe díszít. Ez is figyelmeztetés, hogy óvatosaknak kell lennünk. Arra nem is gondolhatunk, hogy Maryt idegen helyen helyezzük el.

Mary hallgatott. Egyszerre valószínűtlennek találta azt a magyarázatot, melyet vőlegénye az arcán látható ütődésekről mondott. Hogy az éjszaka egy ismeretlen férfi megtámadta, amikor a kapun akart belépni. Valami részeg lehetett. Tüzet kért és ő megtagadta.

— Martin, — mondotta hirtelen Mary. — Mondd meg az igazat, hogy mi történt az éjjel. Az én látomásom, amiért telefonáltalak, nem csálhatott. Világosan láttalak, amint halálos veszedelemben forogtál. És a férfi... a férfi, aki megtámadott... Hiuti volt!

Dubreuil elsápadt. Lehajította a fejét. — Igen... ő volt!

Mary végigsímfította a homlokán.

— Rettenetes! — suttogta elfulladva. Dubreuil vigasztalta. — Ne igazad magad, szerelmem. Minden jóra fordul.

Hiuti nem mer többé mutatkozni. És különben is nem engem fog nyomozni, hanem téged keres.

— Már pedig nálam soha sem találja meg! — nevetett Carlin.

— Még csak néhány hétig kell türelmem lennünk, Mary! — folytatta Dubreuil.

— Ma írtam levelet édesapádnak, értesítem, hogy milyen körülmények között találalak meg. Kértem, küldje el okmányaidat s adja beleegyezését házasságunkhoz. Ha ezek megérkeznek, felléphetünk Hiuti ellen.

Az autó egy kis erdőn robogott keresztül. Noha már őszt volt, a fákon még aranyárga levelek díszlegetek. Carlin megállította az autót.

— Sétáljunk egy kicsit. Hiszen most nincs egyéb dolgom. A közelben ismeretek egy jó vendéglőt. Majd ott ebédelünk. Az autót előre küldjük.

Az indítványt örömmel fogadták.

— Martin — mondotta Carlin —, nékem üzleti ügyekben néhány napra Lyonba kell utaznom. Nem ismersz véletlen egy megbízható asszonyt, akire a háztartásom vezetését rábízhatnám? Maryt nem hagyhatom egyedül, mert Robertnek megígértem, hogy egy hétre hazaengedem a szüleikhez. Erre az időre akarok komornát fogadni.

— Oh, én egyedül is jól megleszek. Hiszen én vezettem otthon az apám háztartását! — jegyezte meg Mary.

Dubreuil közbeszólt: — Nem, semmi szín alatt sem engedem, hogy magadra maradj.

— Nem marad más hátra, szólok a házmesternőnek, madame Cochardnak, ő talán tud valakit ajánlani.

— Nagyon helyes — bólintott Dubreuil.

Mary őszi virágokat szedett. A legnagyobb szomorúságból lendült át a gondatlan kacagásba. Régen járt erdőben, fák, virágok között s a szabadság egészen felvidította. Megborzongott, félve, hogy nem volt akarata, egy gyűlölt ember hatalmában volt. De most megint szabadon lélegzett. És mellette a vőlegénye, akit mindenkinél jobban szeret.

Letépett virágokkal dobálta Dubreuil és kacagva szaladt a fák között. Dubreuil utána iramodott, hogy megfogja, de az erdőlk lánya úgy futott, mint egy őzike.

Carlin mosolygva nézte a bájos idillt. Átsuhant a lelkén a vágó, hogy neki is meg kellene találni a nőt, akivel ilyen boldog lehetne. De nem tudott ő is gondatlan lenni, valami szorongás nyugtalanította. Félt valamitől, az őszitőne veszedelmet jelzett.

(Folytatjuk.)

HÁZTARTÁS

Vese-velő leves. Hat személyre vegyünk 2 darab borjú- vagy sertésvesét és velőt, a vesét hosszabban elvágjuk, a fehér hátyját teljesen leszedjük, meg tisztogatjuk, leforrázzuk. Fazékba tegyünk 1 kanál zsírt, egy fej apróra vágott vöröshagymát, sárgára pirítsuk, 1 kanál rózsapaprikát adunk hozzá és a felvagdalt vesét megfelelő mennyiségű vízzel feleresztjük, ½ óráig főzzük, azután a velőt elvagdálva beletesszük, egyet forni hagyjuk, megsózzuk, 1 habérlevelet is teszünk bele. Citrommal savanyítjuk. Tálaláskor tejfelt adjunk hozzá.

Körítés. ½ liter zöldborsót kávékanálnyi zsírban, csipet só- és cukorral pároljunk puhára. Azután pár kanál pirított zsemlyemorzszával összekeverjük.

Finomabb zsemlyegombóc. 3 zsemlyét, 2 kiflit, ½ liter tejben áztassunk meg puhára, 3 tojással, sóval keverjük össze és annyi lisztet adjunk hozzá, hogy gombócokat formáljunk belőle. Egy zsemlyét apró kockákra vágva zsírban megpirítunk és azt is hozzákeverjük, mielőtt gombócot formálunk, 15–20 percig főzzük.

Ropogósra sült kárasz. Egyenlő nagyságú káraszokat egymás mellé rakjunk a felbontott részével sütőlemezre. A tetejét bevagdossuk, megsózzuk és paprikás olvasztott zsírral, tollal kenjük, míg ropogós lesz. 2–3 halat számítunk 1 személyre.

Pikáns mártás hideg halhoz. Négy főtt tojás sárgáját áttörünk szitán és 3 nyers tojás sárgájával elkeverjük. Nyolc evőkanál olajat cseppenként adunk hozzá, továbbá 4 kávékanál mustárt, fél citrom levét, kis kanál cukrot, kevés tört borst, 4 darab péppé vágott szardellát, 1 evőkanál pépszerű hagymát vagy snidlinget, 2 kanál nagyon apróra vágott ecetes uborkát és összekeverjük.

Sült csirke tejfellel. Egy szép húsos csirkét beszóva megtűzdelünk szalonnával. Egy kisebb fej hagymával sütőbe tesszük, ha félig megsült, 2 deci bort és 2 deci tejfelt öntünk rá és gyakran öntözgetjük.

Sodrott hús. ½ kg. marhafélszletet, ½ kg. borjú- és ½ kg. sertészsizletet kiverjük vékonyra és szalonnával megtűzdeljük. A borjú-, sertés- és főlül a marhafélszletet megszóva egybesodorjuk és megkötözzük. Sok hagymával, zsírral, 1 kanál ecettel, 1 kockacukorral és kevés vízzel puhára pároljuk.

Tésztareceptek

Meggyes lepény. 30 dkg lisztet, 10 dkg zsírt, vagy 15 dkg vaját, 15 dkg cukrot, 1 citrom reszelt héját, kevés sót, 2 egész tojást pár kanál tejfővel összegyúrunk, onlós tésztát készítenek belőle. Kinyújtva tepsibe tesszük és a következő töltelékkel töltjük: 15 dkg cukrozott, darált diót szórunk a tészta, egy tányér kimagolt, lecsurgatott meggyet behintünk cukorral, külön 15 dkg cukrozott darált dióval s végül 6 tojásból piskótátésztát készítenek és a lepény tetejét ezzel bevonnak. Darált dióval kissé behintve, szép pirosra sütjük. Szletekre vágva tálaljuk.

Csokoládétorta. 14 dkg vaját, 28 dkg vanília cukrot, 2 egész tojást, 4 tojás sárgájával félóráig habosra kavarrunk, azután 28 dkg tisztított, darált mandulát, 3 szelet puhított csokoládét, 3 és fél dkg zsemlyemorzszát és 4 tojás kemény habját hozzákeverjük s egészben megsütjük. 8 dkg cukrot kis csésze vízzel sürire főzzük, 2 szelet puhított csokoládéhoz keverjük diónagyságú vajjal együtt, szép simára elkeverjük a tortát s ezzel a mázzal bevonjuk.

Parfé friss gyümölcsből. Csinos krémformát töltünk meg málnával, eperrel és ribizlivel. Ha másféle gyümölcsnek van érési ideje, bármilyenből lehet készíteni, vagy többfőléből is vegyesen. Egy liter vizet tegyünk tűzre, a vízbe adjunk negyed kg cukrot. Három narancs és három citrom levét finom szitán nyomjuk át a cukros vízbe. Mikor a cukros víz forr, dobjunk bele 8 lap zselatint (fehér és finom legyen a zselatin), azután vegyük el a tűzről és kissé hűtsük ki. Ha langyos a cukrosvíz, akkor öntsük a formában levő gyümölcsre és tegyük a jégre. Tálalás előtt egy pillanatra mártsuk a formát forró vízbe és azután borítsuk kis üvegtárra.

Keksztorta. Fél kg négyzögletes kekszet veszünk és ketőt egymás mellé rakva, nyúlgerincformát csinálunk, előbb azonban mindegyiket forró, édes feketekávéba jól bemártjuk, 4–5 sort egymásra teszünk és minden sor közé a következő krémet kenjük. Csokoládékrém: ¼ kg. cukor, 3 tojás, 4 dkg kakaó, negyed kg vaj, kevés vanília. Ezt forró vízbe állítva addig keverjük, míg sűrű lesz. Hideg helyre tesszük használatig. A legjobb előtte való nap készíteni. Tejszínnel bevonnak.

Tojáskészlet
gyűjthet télre

Sok pénz takarít meg és télen is romlatlan, ép tojás áll rendelkezésére. A

Garantol

nem lesz zselés, tehát bármikor szaporíthatja a tojásállományát. Használjon „Garantol”-t. Garantolban eltett tojások egy éven túl is tarthatók.

Ára 100 tojásra 80 fillér.

Magyarországi főirásítója:
Stessel Nándor és Társa, Budapest, IV.,
Városház-utca 1. sz.

Befőzés

Egres. Főtt húсок mellé mártásnak az egres kitűnő. Az éretlen és még gyenge zö'd egrest megtisztítjuk, a két végét lecsipjük, az egrest megmossuk, szitán lecsurgatjuk és jó szorosan üvegbe rakjuk. Kevés vizet öntünk rá, hogy csak félig lepje el a gyümölcsöt. Az üvegeket ezután légmentesen bekötjük és gözben félóra hosszat kifőzzük, de vigyázva, hogy a szemek ne repedjenek meg. Az üvegeket csak akkor vesszük ki a fazékból, ha teljesen lehültek. Használhatók csak a gyümölcsöt készítsük el.

Ringló. Félérett ringlót veszünk, tálba tesszük és hideg vizet öntünk rá, amelybe előzőleg egy borszennagyságú kék-követ feloldottunk és egy éjen át benne hagyjuk. Másnap kivesszük a vízből és tiszta vízben kimossuk. Jó erős szirupot főzünk, egy kevés citromhéjat is teszünk bele, ráöntjük az üvegbe rakott ringlóra, bekötözzük és gözben kifőzzük.

Kedvetlen

napokon

idegesség, fejfájás esetén

Pyramidon

BAYER

fájdalomcsillapító tabletták

É T R E N D

1940 MÁJUS 11-TŐL 1940 MÁJUS 20-IG

11. **SZOMBAT.** Ebéd: paradicsomleves, vágdalt pecsenye, salátafélék, daramorzs. **Vasora:** petrezselymes újburgonya túrtojással, fejsaláta, teje rizs.
12. **VASÁRNAP.** Ebéd: spárgaleves, töltöttkalarábé, rántottcsirke, sültburgonya, fejsaláta, mogorótorta narancskrémmel. **Vasora:** töltöttgomba majonézal, prágai sonka tormával, gyümölcsaláta.
13. **HÉTFŐ.** Ebéd: sóskaleves, pirított borjúmáj, párolt burgonya, cékla, Stefánia-költészet. **Vasora:** rakottspárga túrtojással, fejsaláta, vegyes befőtt.
14. **KEDD.** Ebéd: húseles, főtthús snidlingmártás, pirított dara, rizsfelfújt horsdóval. **Vasora:** franciafélék bundáskenyérrel, sajt, retek.
15. **SZERDA.** Ebéd: gombaleves, csirkebesicált zöldborsóval, diós- és mákosrétes. **Vasora:** sonkásomlett, fejsaláta, vegyes sajt, retek, vegyes befőtt.
16. **CSÜTÖRTÖK.** Ebéd: egresleves, kirántott sertéskaraj, kalarabéfélek, izspalacsinta. **Vasora:** malacpörkölt újburgonyával, fejsaláta, gyümölcs.
17. **PÉNTEK.** Ebéd: zöldborsóleves, spárga vajjal, túrósgombóc. **Vasora:** gombással, burgonyakörítés, cékla, vegyes befőtt.
18. **SZOMBAT.** Ebéd: spárgaleves, felsál vadasan, spagetti-körítés, almásleves. **Vasora:** virsli tormával, körített liptó, retek.
19. **VASÁRNAP.** Ebéd: eletterkrémleves, spárga vajjal, borjúlapocka, vaj- és tejfellel süte, zöldborsófőzelék, sültburgonya, csokoládészelet citromkrémmel. **Vasora:** szalámi, körített liptó, retek, ementáli, vegyes gyümölcs.
20. **HÉTFŐ.** Ebéd: burgonyaleves, tejeles borjúnyelv, tarhonyakörítés, nyújtott élesztős-kifli. **Vasora:** töltött tojás melegen, egresmártással, vegyes sajtok, retek, párolt szilva.

Olajfestmények keretek

Hoffmann Ferenc

Budapest, IV., Károly körút 28
IV., Gerlőczy-utca 5 szám

Hasznos háztartási tanácsok

Indiánersütésnél a süto ajtaját nyitva kell tartani, így megakadályozzuk a gőzképződést, vagy ha képződik is gőz, könnyen elmeleg.

Ha télire elmett szárítottgombával készíltünk levest, tanácsos a gombát előfőzni és ahányszor felfő, a vizet kicserélni, mert megtörténhetik, hogy a gomba a hosszút állástól kesernyés lesz, s teljesen élvezhetetlen levest kapunk.

A cserépkályhákat ammoniakészítés vizével mossuk le; kormot és más foltokat könnyen levisz és szép fényes lesz tőle a kályha.

A mindennapi takarításnál ajánlatos egy terpentines vízbe mártott és kicsavart ruhával a szőnyegeket áttörölni. Ez por-talanít és fölősléggessé teszi a gyakori porolást.

Nagyon piszkos ablakokról a piszkot egy hámozott és keltetvágott burgonyával könnyen leszedhetjük.

A kivajazott kuglóf-formát liszt helyett kukorral hintünk meg, így a kuglóf kérge sokkal izesebb lesz.

Aszpick vagy kocsonya készítésénél félkeményre vert tojásfehérjét használunk, hogy átlátszó, tiszta aszpickot vagy kocsonyát kapjunk, de igazán kristálytiszta csak akkor lesz, ha többször szűrjük át, mert a szűrőruhán lerakódott tojásfehérje az, ami valójában tisztít, s meg kell várni, míg az teljesen lerakódik.

Ha a tárolt zsirból időnkint kivesszünk, ne vájunk mély gödröt a zsirba, hanem szedjük úgy, hogy a teteje egyenletesen sima maradjon. Így nem avasodik meg.

Mindenki tudja, hogy az egyben megsütött borjúhús nem kiadós, mert sütés közben nagyon összeugrik. Ezért ajánlatos a húst forrásban lévő vízben 3 percig előfőzni s csak ezután tegyük oda sütni a rendes módon. A hús szép fehér lesz ez után az eljárás után, kiadósabb és nagyszerűen lehet szelgetelni.

A finomabb vadhúsokat, úgymint őz, szarvas, fogoly és fácán, csakis olajban szabad pácolni, porhanyósabb és izesebb lesz a hús az olajpáctól.

A tortafelirás legegyszerűbb készítése módja, ha a tojásfehérjét porcukorral addig keverjük, míg pépszerű lesz. Ekkor néhány csöpp citromlevet adunk hozzá és tovább keverjük, míg teljesen kemény masszát kapunk. A felirást, vagy cirádákat idomító-cacskó segítségével nyomjuk rá.

**LÁSZLÓ PEHELY
GYÁPJU
VATTA PAPAN
ALAPITVA SZOLID-MEGBIZHATÓ
1898 • VII. VAS UCCA 14**

Szerkesztői üzenetek

KÉRJÜK KEDVES ELŐFIZETŐINKET, ne mulasszák el kiadóhivatalunkba beküldeni az esedékes könyvajándék postaköltségére 20 fillér postaköltséget, mert addig, míg a portódij be nem érkezik, a könyvajándékokat nem küldhetjük el. A portóköltség behűldhető az előfizetési díjjal egyidejűleg, vagy levélben, postabélyegen.

K. SANDOR. Nagyon sajnáljuk, hogy kérsét nem teljesíthetjük, de a megjelölt rovatban nem közölhetjük a beküldött szöveget.

Kék ibolya. Korát (tizenhat év) meghaladó nehéz témát választott. Dacára, hogy nem tudott sikerrel megbirkózni vele, sok figyelemre méltó szépséget és eredeti gondolatot vitett ki magából. Ha így halad és tud fejlődni, pár év múlva meglepetést hozhat. Örülünk, ha jóslatunk teljesülne és a Magyar Nők Lapja hasábjain vezetők be az irodalomba.

Matthias angora fonal

Kötés, horgolás, szabásminták díjtalanul.
Angora-puloverek 25 P-tól. V., Dorottya-u. 9. félem.

Vadvirág 3426. A költő nagyon kevés műtulkozott meg ezekben a versekben. Meleg szív s ellenállhatatlan vágy a versírás után értéket képviselő költői mű alkotására kevés. Mindenestre megható a szándék. Próbálkozzon könnyebb népdalszöveggel.

BOLDOG TALAN ASSZONY. Köszönjük bizalmát. Levélre legközelebb visszatérünk. Addig is kérjük szíves türelmet.

Bognár Elek színművész *"A szónoklás és előadás művészete"* című könyvéből el-sajátíthatja az olvasó a könyv címében összefoglalt s minden pályán nélkülözhetetlen tudnivalókat. A könyv ára P 10.—, előfizetők 20 % kedvezményt élveznek. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI., Verpeléti-út 14.

A mai naptól június hó 30-ig lapunk minden előfizetőjét kedvezményes árú arcápolásban és kozmetikai kezelésben részesíti: **FOLDESNE "JUNO" KOZMETIKAI INTÉZETE**, Budapest, IV., Károly király-út 24. Díjtalan tanácsadás, levél útján is. Biztos hatású szépségzőszerek.

JEGENYEFÁK... Évek teltek el azóta, közben azt a jelenetet el is felejtette, de most, annyi év után. A szív lehet, hogy sen látja, mintha ma történt volna és az elmult hús estendő elsüllyedt az időben. Figyelmeztetem, nem szabad az életmenyek fontosságát túlozni s főként nem most, annyi év után. A szív lehet hogy nem változik, fiatal marad, az idő nem keményíti meg. Az akkori viszonyuk és a mostani találkozásuk nem ugyanaz. Őnt is, őt is más kötelezettség fogja tartja. Egyszer leszámolt már ezzel a kísértő, kerítő érzéssel és diadalmasan került ki a harcából. Szabad ezt az önmagát legyőző büszke, öntudatos győzelmet kockára tenni? Legyen óvatos, mert úgy látom, hogy lehiggadása nem teljes, ha így felzaklatta a véletlen. Talán csak a felszinen volt csönd és mozdulatlanság. Csak

pár napig legyen erős, míg visszamegy oda, ahonnan jött és Őn újból elaltatja emlékeit, amelyek feltámadtak. Őn tudja, hogy számára egy boldogság van, az, amiben él. Csak előre nézzen, hogy meg ne botoljon.

Iparos. Egyformán tragikus a szülő és a gyermek helyzete az ilyen aggasztó viszonyban, mint amilyen az önéké. Szörnyű nehézségek gördültek közéjük s elhárítására csak egy lehetőség látszik: leányuk visszalépése. Hasztalan reménykedés más megoldást keresni, mert a ténynek rácafolnak a gyöngesség alkudozásaira. Ha le tud mondani szerelméről, sokról mond le, talán azért, hogy minden megkapjon, vagy esetleg beérje a semmivel. Felszínes emberek élnék csak a mának és nem vesznek tudomást a holnapról. A sors dübörgése el kell hogy nyomja a szív érzését is, ha a boldogság nem ölelheti át a szülőket is. Attól félünk, hogy a vak és süket szerelmem nem a boldogságot varázsolja a szívébe, illetve nem azt a boldogságot, amelyet a szülő a gyermekének kíván és juttatni óhajt. Aggodalmaikon ne is próbáljunk könyvnyitni feltételes lehetőségek színes lég-gömbjei feleregetésével, mert ezekhez hasonlóan zsugorodnának össze és semmisülnének meg, ha a tényekkel össze-ütköznenek.

F. M. Nem az a finom, lebegő gondolat, ami iránt lelkesedünk. Le kell hántsa magáról a megkövesedett, mohás formát. Van benne megkapó valóság érzetetés, őszinte hang, ami magával is ragad, de az egész még rendszertelenül kavargó, nem bontakozik ki erőteljesen.

Jóbarátság. A modern filozófus szerint „a lét állandó teher és feszültség”, s ennek a megállapításnak a valóságát hatványozottan érzi a magányos, társatlan ember. Felfakad belőlünk a sóhajlás: ez a közös sorsunk. De éppen mert közös a sorsunk, ezért tudunk olyan bensőségesen elmerülni abba az önmagát szinte felülmúló kötelességteljesítés szemléletébe, aminek sötét hátterét nem véltette elénk. Cipeli bátor akarással a holnap bizonytalanságát a egyszer sem csuklott össze a teher alatt. Reménykedő hite új perspektívát talál és képzelete felrajzolja az ég boltozatára. Látja, tudja, hogy így érhet célhoz. Csak a pihenés óráit szeretné megosztani egy igaz barátal. Évek óta dolgozik ebben a millió városban, a szíve tele van tiszta és nemes vágygal valaki után, aki egy dolgozó leánynak becsületes és a szó leg-szorosabb értelmében hasonló jóindulatú baráti érdeklődéssel kapcsolódna bele az életébe. De hogyan és hol lehet alkalma az ismerkedésre, akinek nincs ismerőse, nincs barátja? — kérdezi. Az ilyen egyedülálló dolgozó emberekre is gondoltak az egyházak, amikor szárnyaik alá vették a fiatalágot és összejövetelekkel, előadásokkal, kirándulásokkal kiragadják a dohos és fullasztó magányosságából. Ebben a testvéri környezetben felvidul a lelke és kellemes, szép órák emlékével telik meg.

TISZAPARTI. Barátnőivel abban állapot-tak meg, hogy felbútna összejönnek délutánonként és kézimunkával hasznosítják idejüket. A hasznost a kellemessel összekapcsolva, mindannyian örömmel fogadták a tervet. Őnnél jönnek először össze és azt kérdezi, mivel kínálja meg a hálygyeket, mert erről nem volt szó a megbeszéléskor. Véleménye az, hogy ne rendezzenek költséges uszonnázásokat (nagyon helyes!), a mai idők nem alkalmasak költséges vendégeskedésre, tehát adjon aludtjeit, vaját, vagy sajtot, ret-

ket s csak kenyeret. Semmi egyebet. Vagy még ezt se, ha uszonna utánra tennék az öszefövetelt. Az ilyen kellemesnek ígérkező kézimunka-délutánok rendszerint azért nem állandósulnak, mert a velejáró költség és fáradság az összes résztvevőket elkedvetleníti s hol az egyik, hol a másik marad el s végül csak a terhet éri, amittől természetesen mindenki szabadulni akar.

**Télen, nyáron, ősszel,
tavasszal
Földes Margit-crème!**

„ALKONY A VONATON“. Roppant sajnálom, hogy novellájában nem fedezhettem fel kiforrott írói értékét. Erősen olvasmányai hatása alatt áll. Az Ön egyéni gondolatait, alkotó készségét szeretném szemlélni, feltéve, hogy Ön nem csak műkedvelésből fogott tollat.

Keressünk gyógyulást, üdülést és szórakozást a korszerűen átépített, kiváló gyógyhatású

Parád-fürdőben.

Idény május 11-től szeptember 30-ig. Főidény július 1-től augusztus 31-ig. Arzén-vasas-tímós és szénavas fürdők. Modern vizgyógyintézet. Ivókúrák. Hegyi strand. Modern berendezésű 300 szoba. 126 h. park. — Diétás ellátás. — Elsőrendű konyha. — A nagy érdeklődésre való tekintettel kérjük a főidényre a szobákat minél korábban megrendelni.

Különös emberek — és furcsák, mert a mulatt és a jelent csak a szerelem darabokra törött mozaikjából igyekeznek összerakni és mesterségesen fűtött szívet várnak valamire, aminek jönni kell. A halottnak hitt fiatalság támad így fel bennük, ezekben az örök ifjakban, akiket hátuk mögött kinevetnek a magával egyidős bakfisok. Mosolyognak a hódolatukon, de azért egy kicsit meg is vannak hatva, mert a hiúságukat tömjénezi az udvarlás ténye. Azok az apró kis neveltelenségek, kuncogások, kötődések csak olaj a tűzre és jobban beleüzik a csábító szituációba és nem tágit; ismét és újból várja, hogy a kalapját mélyen megemelve és olyan halkan, hogy csak éppen maguk hallják, elrebegi a „kezét csokolom“ köszöntést. Nem szerelem és csak paródiája vagy még inkább és találobban szatírája ennek az érzésnek. Nem veszélyes s valóban csak mosolyra derít ez az aggkori gyengeség. Már rég megszűnt volna a játék, ha játékos kedvük nem véli szórakozásnak ezt a hódolatot. Hogy a háttérben rejlik-e valamilyen gondolat? — nem is akarunk ezzel az eshetőséggel,

mint valószínűséggel, foglalkozni. Önöket se érdekeli. És hagyjanak fel a további huncutságokkal. Ha baj nem is származhatik ebből a hódolatból, mégsem való, hogy ismeretlen férfi köszönését fogadják. Ez a tanácsunk szolgáljon egyben magyarázattal.

MEGJELENT A „MAGYAROS ÖLTÖZET“ című, 58 oldalas füzet, amely Vadonné Perényi Irén rajzátár és egyes nőipariskolák rajzátárának értékes, ötletes és változatos magyaros ruhaterveit tartalmazza. Száz újabb ruhaterv áll a közönség rendelkezésére, hogy az öltözködési igényeket kielégítse. A finom kiállítású füzet ára P 2.60, (portóköltés 22 fillér). Megrendelhető az összeg előzetes beküldésével: Vadon József, Budapest, VII., Erzsébet-körút 2. címen.

H. P.-né. Ez a forró lelkesedés áttüzesedik a vers sorain, lángra is kap tőle az olvasó szíve, de a jelen körülmények között pont ilyen tárgyú verseket akkor sem közölhetnénk, ha tökéletes volna a vers formája. A formára egyáltalán nem vigyázott és ponosvolán bocsatotta útjára.

Zörgő kelengye fogalom.

POÉTA. Boldogan 'szerezni' az egész kis családnak örömet a vers közlésével, de a versekben felbugyborékoló kis ötletek túl szerények, sok helyen egyenesen homályosak. Ezekből a versekből hiányzik a költészet elragadó pompája. Az örömszerzés igen csábító és szívesen kísértetbe is esünk, hogy ilyen örömet szeressünk, de visszatart ettől a könnyelműségtől az, hogy sem Ön, sem a lap, nem érhetnők el azt a célt, amit a művészi értékű mű sikere jelent.

KORNÉLIA. Köszönjük, hogy hozzánk küldte a kis elbeszélést. Sajnos, a téma erőtetett. A tragédia elmerül a romantika kissé szirupos édességében. Ha a lélek már csordultig megtelik teherrel, a végsőhöz feszült küzdelemben nem lendülhet át megbékélt emlékkomplexummá.

PIROSKA. Olyan értelemben, mint a kérdést feltette, nincs értéke. Az érzés őszinte, de a forma, a kifejezés kezdetleges. Kísérleteit azonban mindig szívesen elolvassuk s ha közölhető verset küld, örömmel gratulálunk Önnek.

GYERMEK, VAGY ÖLEB? Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur! Amikor a kormány az agglégnyek megadóztatásával foglalkozik, nemcsak jövődelmi lehetősége akar szert tenni, hanem családvédelmi szempontokat is tart szem előtt. De ha az agglégnyeket azért adóztatjuk meg, hogy elbegyűk kedvük a legénylétől s ily-

**Szemnek
Szívnek
gyönyörűség**

bokrétá

a magyar úrihölgyek virágmintás nyári ruhája

Ára:
P 7.80-tól 14.80-ig
Egyedüli árusítója:

**KOSSUTH LÁJOS
UTCA
9**

**Nagykovácsy
ÜZLETHÁZ**

Idei újdonságaink szebbek, mint valaha!

módon a házasság révén vezetjük, megismertessük velük a családi tűzhely melegét, a gyermekáldás örömeit, akkor a végcél: a csökkent gyermekszaporulat helyreállítása. Mint orvos gyakran jutok abba a helyzetbe, hogy válaszolnom kell arra a kérdésre, miért nincs meg a gyermekáldás lehetősége? A nő legtermészetesebb ösztöne a gyermek utáni vágy. Sajnos, sok esetben meddő marad minden erre irányuló kísérlet, ilyenkor azt a tanácsot szoktam adni, hogy fogadjon örökbe árva gyermeket. (Helyes! Szerk.) hiszen oly sok apátlan-anyátlan árva van. Örömmel mondhatom, ez a rábeszélés nem egy esetben sikerrel járt s ma az illető boldog családi életet él s örömmel nézi nevelt gyermekét, akit annyira szeret, mintha sajátja volna. A gyermek hűséges ragaszkodása, hálája sokszorosán megtéríti azt a fáradságot, mellyel a nevelés jár. Mennyivel nemesebb élet-cél az, mint a szobakutyák, macskák, majmok, papagályok céltalan etetése és dédelgetése. Visszatérve az agglégny-adóra: miért ne lehetne gyermektelenségi adót is bevezetni? A gyermektelen házasségeket felszólítani, hogy fogadjanak

HEILIG harisnyaház

**TAVASZI KÖTÖTTÁRÚ ÚJDONSÁGOK
HERNYÓSELYEM HARISNYÁK, DIVAT
KEZTYŰK, ÚRI-NŐI FEHÉRNEMŰEK
VII., RÁKÓCZI-ÚT 26.**

ne dolgozzon ki naponta
készenzint!!

De gyen
részletre
GÁZ
hűtőszekrényt
megóvja a romlástól élelmiszertől

örökbe árvát, aki a szülői szeretettől amíg fizessenek gyermekmegváltási járulékat, amely elősegítene sok család alapításának lehetőségét; családi tűzihelyhez juttatna sok árvát. A statisztika arról számol be, hogy népünk csak 200 év múlva éri el jelen létszámának kétszerezését, míg a környező államok jóval korábban. Ha tehát nem akarunk elsüllyedni a népek tengerén, össze kell fogunk, a gondolatot a társadalomnak kell adnia s megvalósítania, hogy jennmaradhassunk. Felkérem tehát Főszerekestő Urat, akit az egész magyar társadalom úgy ismer, hogy nagy önzetlenséggel küzd a nagy célok megvalósulásáért, hogy akár a rádióban, akár b.lapja nagy nyilvánossága előtt indítson mozgalmat a nemes cél elérésére. Főszerekestő Urunk tisztelő híve

dr. Maresek János.

Örömmel adunk helyet a fenti kivonatossan közölt hozzászólásnak és reméljük, hogy ez a gondolat népünk lelkében egészséges talajba hull, ahonnan hatalmas fává fog fejlődni. (Szerk.)

Tanácsot kérnek

Hegyvidéken lakó olvasótársnőim közül ki látna vendégül a nyári hónapokra 20 éves, középiskolát végzett, varrni tudó leányt, aki az ellátásért felső ruhát varrna és kézimunkázna. Leveleket „Nagykőrösi leány” jelígre kiadoba kérek.

Kedves olvasótársnőim szíves tanácsát kérem, hol, melyik vidéken nyaralhatnék két 3—5 éves gyermekkel lehetőleg oleón. Csak a tiszta és jó levegő fontos. Természetesen megfelelő étkezés és jó ellátás szükséges. Nagyon hálás volnék, ha valaki volna kedves egy jó és kellemes helyet ajánlani. Leveleket «Doktornés» jelígre a szerkesztőség címére kérek.

APRÓHIRDETÉSEK

Intelligens, komoly okl. ápolónő hosszú kórházi és privát gyakorlattal, privát beteg mellé vidékre vagy a fővárosba ápolónőnek ajánlkozik. Fertőző beteg ápolását is vállalja. Cím: Bereczky Imréné, Budapest, Angol-u. 3. I. 4. Telefonon is hívható: 297—137. sz. alatt.

Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. modern szépségápolás, tanítványok kiképzése: vitéz Gallai Gáog Nándor, VI., Andrásy-út 53. II. 8. Kosztmetikai intézet.

Úri családból való, gyakorlott gyermekgondozónő ajánlkozik jó emberek közé, hol jó bánásmódban lesz része. S. Zs., Mezőkövesd, Mátyás király-út.

Párisban évekig vezetőállásban volt szabász juttányosan készít nőruhákat, kosztümöket. Höflinger, Kecskeméti-u. 4.

Polgárit végzett ref. leány elmeane postára gyakorolnak. Gazdaságban háziasszony támaszául, gyermek mellé. Magyaros kézimunkák készítését érti, gép- és gyorsírásban gyakorlott. Leveleket „23 éves” jelígre kiadoba kérek.

Előfizető társnők! Fivérem állami mérnök, dr. nőülne. Ki tudna jó feleséget? Leveleket „Nemi hozomány” jelígre kiadoba kérek.

Budapestre érkező úricsaladók kényelmes úri otthon találnak „Dobi”, Kossuth Lajos-utca 1. I. lépcső, III. 2.

Zongorát vagy pianinót azonnal készpénzfizetésért sűrűsön vennék. Tel.: 139—503. Zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Úri otthoni” nyujtok 2 pengőtől. Hajdúné, ny. MÁV főútnéz neje, Erzsébet-körút 2. III. 19. Emke-ház. Lift. T. 132-900.

Mimóza világhírű grafológusnő analízis irásból és fényképről. Állandó címe: Pécs, Szent Vince-u. 50. Válaszshelyeg küldendő.

Balatonzamárdiban magános, emeletes villa, három szoba, konyha bútorozva, terrasz, balkon, villanyvilág kiadó. Két részre is osztható. Tudakozódní: Bogárdynénál, Budapest, X., Simor-utca 13. I. 75.

Legmodernebb szabás, varrás, fésbéműszabászat, mestertiszta. Elit-szalón, Erzsébet-körút 46.

Z A LOGJEGYÉRT. ékszerért, fogaranyért, szőnyegért sok pénz fizetek. Baross ékszerház, VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonálion 134—770

Átadó úrinő részére kis üzem férjhezmenés miatt. Leveleket „Biztos jövő” jelígre kiadoba kérek.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőért megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. 10.

Rövid fekete gyakorlózongora kettőszáz. Zongorák, pianinók feltűnő olcsón. tisztviselőknék előlegnélküli legcsekélyebb részletre: Rákóczi-út ötven. Zongoraterem, Erzsébet-körút sarok.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyujtok. Dolákné, IV., Ferenciek-tere 7. II. 5. Telefon: 386—089.

Zongorák, pianinók előlegnélküli húszpengős részletre 350 pengőtől legolcsóbban Fenyőné zongorateremben. Erzsébet-körút huszonhat. Bérzongorák csodalocsón.

Csilárudülő egész évben nyitva. Gyönyörű hegyvidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima kozt., oleó panzió. Prospektus. Csillárudülő, Mátraszöllös.

Chrysanthemum-Dáhlia-palánták, a jelenkor leg-híresebb fajitái! Virápalánták különlegességei, évelők is megrendelhetők **BARANYI** kertészetben. **CEGLÉD,** (A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamata Chrysanthemum, Dáhlia stb. kísérleti állomása). Kezelési utasítás és árjegyzék ingyen.

Felölös szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Késziratokat, kisérték, fényképeket nem adunk vissza és nem örünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közlése tilos. A Magyar Nők Lapját nyitotta a Hungária Hirlapnyomda R-T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 3021.40.

Felölös: vitéz Binó Lehel igazgató.

A könyvnyomtatás 500. esztendejében.

A MUL Kézimunkaboltjának (Teréz-körút 6) árajánlata

Marquissete függönyanyag, 150 cm széles, métere P 4.50, 6.50, 7.50

Marquissete függönyanyag ekrű alapon, színes csíkozással, 150 cm, métere P 7.50, 8.50

Csipkeszővet, 180 cm széles, m P 6.50

Gitteranyag, 160 cm széles, m P 5.50

Gitteranyag, 300 cm széles, sárga színben, jól mosható, métere P 10.50

Csipkeszővet, virágos vagy modern mintás, 360 cm széles, métere P 10.50, 12.—, 15.—

Klöpli csipketerítőscke P 3.50, 4.—, 5.—, 6.50

Kézzel himzett tűlterítő 100×100 cm méretben, ekrű színben P 25.—, 32.—

Kézzel himzett tűlterítő színes gyapjúfonál himzéssel, 120×120 cm P 28.—

Kézzel himzett opál batizst zsúrgarnitúra, 100×100 cm, terítő 25×25 cm, 4 drb szalvétával P 14.50, 16.50

Magyaros himzéssel díszített terítő, 70×70 cm méretben, dús, színes himzéssel P 12.50, 14.50

Baby-ingecske rózsaszín vagy világoskék színben, géphímzéssel és rátéttel, darabja P 2.60, fehér P 2.40

Pályapárna színes pamutvászonból, fehér rátéttel és szép géphímzéssel P 16.50, 18.50

Kocsitakaró és párna cérnapikéből, rátéttel díszítve P 14.50

Horgolt leánykaruha, 2—3 évesnek P 6.50, 7.—

Gyermekkötenyke színes pamutvászonból, más színű rátéttel P 2.40, 3.50

Előke géphímzéssel P 1.50

Játékosztály ajánlata kisleányok részére:

Tűzhely P 1.20, 4.50

Főzőedény karlonon gyúrótáblával P 1.—

Főzőedény dobozban, zom. P 6.50

Mozgószemű baba, törhetetlen P 4.50

6.50

Alvóbaba rózsaszín vagy kék ruhában, kalappal P 4.50

Meseország, kockajáték P 2.—

Miniatűr babakocsi P 1.80

Uzsonnatáska P —, 90

Játékok fiúk részére:

Puska P 2.—

Huszárkard bojtjal P 2.—

Felhasználható motorkerékpár P 1.—

Felhasználható motorkerékp., szikrázó P 3.—

Tank, önműködő lövöldöző P 5.—, 5.50

Papírmassé katona, menetelő, lövöldöző és különféle formákban drb-ia 70 fill.

Indián, nyilas, lövöldöző vagy lasszóvető 90 fill.

Indián lovas különféle formákban, darabja P 2.10

Cowboy, fához kötözött P 2.10

Cowboy, lövöldöző, revolveres stb. 90 fill.

Cowboy, lovas P 2.10

Vonat: 1 mozdony és 2 kocsi P 4.80

Bőrállatok: elefánt P 3.20, daxli kutya P 3.50, kacsa ernyővel P 3.50, kiskacsa P 2.20.

Tömött gumilabda 36 fill.

Sípoló kutya-cica darabja 65 fill.

Sípoló kutya és cica, darabja 85 fill.

Sípoló hintalovas baba, darabja 98 fill.

Sípoló hintalovas baba, darabja 118 fill.

Sípoló kutya, hintalovas baba és ló P 1.25, 1.30, 1.50

Cserkészszűi és leány, szép kiv. P 1.10

Felfújható állatok P 1.20, 1.60, 1.70

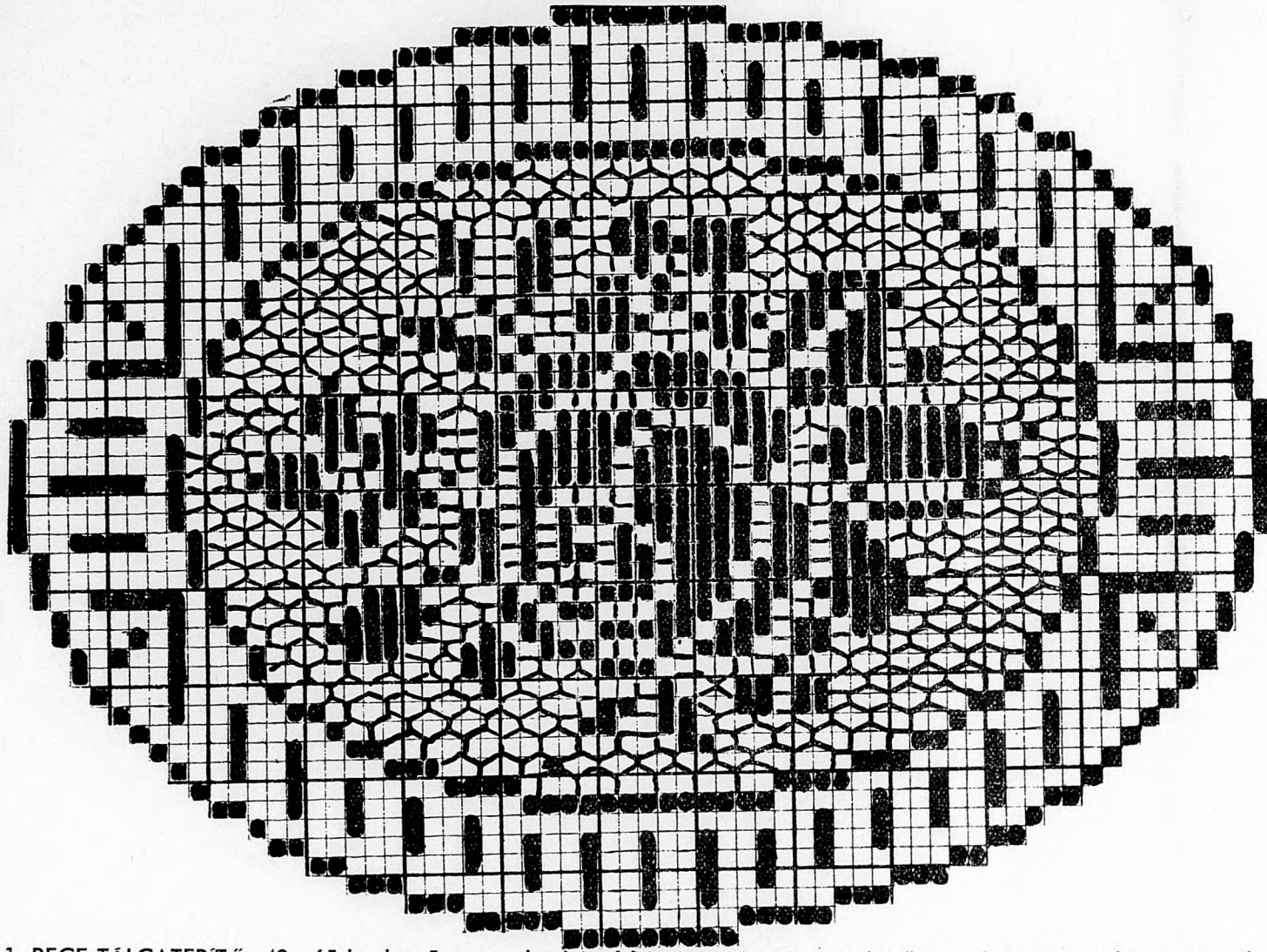
Felfújható labda P 2.—

ÁGYTOLL-PEHELY
Fehér fosztott libatollal kilóként 3.20 P-ért, egy jobb minőséget 4.— P-ért szállít 5 kilós csomagokban, bérmentve, utánvétel

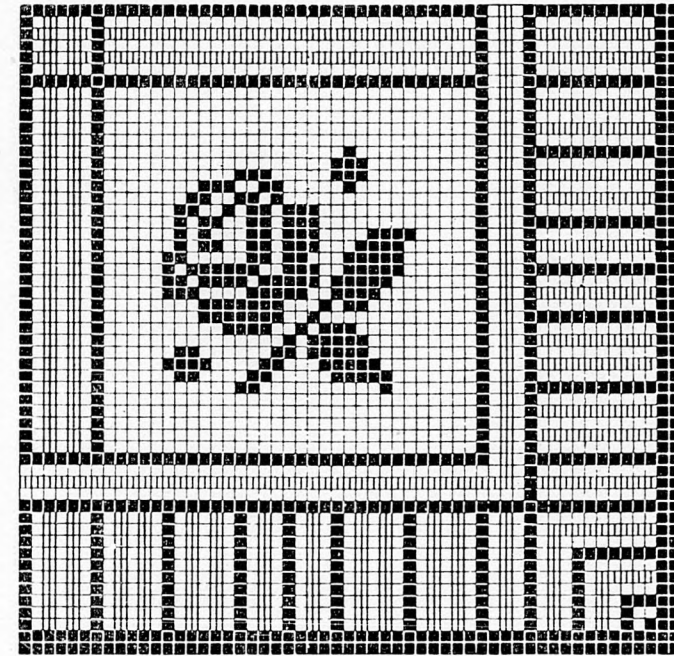
Rosner Gyula ÁGYTOLLÜZEME Kiskunfélegyháza.

A Magyar Nők Lapja 1940. évi május havi kézimunkamelléklete

(Állandó havi melléklet)

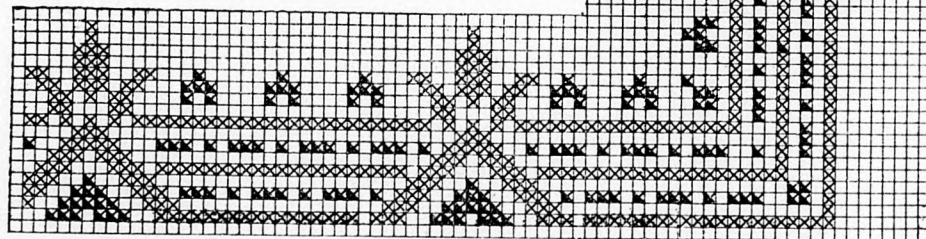

1. RECE TALCATERITŐ. 49×65 kocka, 5 mm-es kockával készítve 24×32 cm méretű. Az alapanyagot készen is vehetjük. Ára a fenti méretben 60 fillér. Teljesen készen P 1.80. Beszerezhetők a MUL Kézimunkaboltjában, Teréz-körút 6.

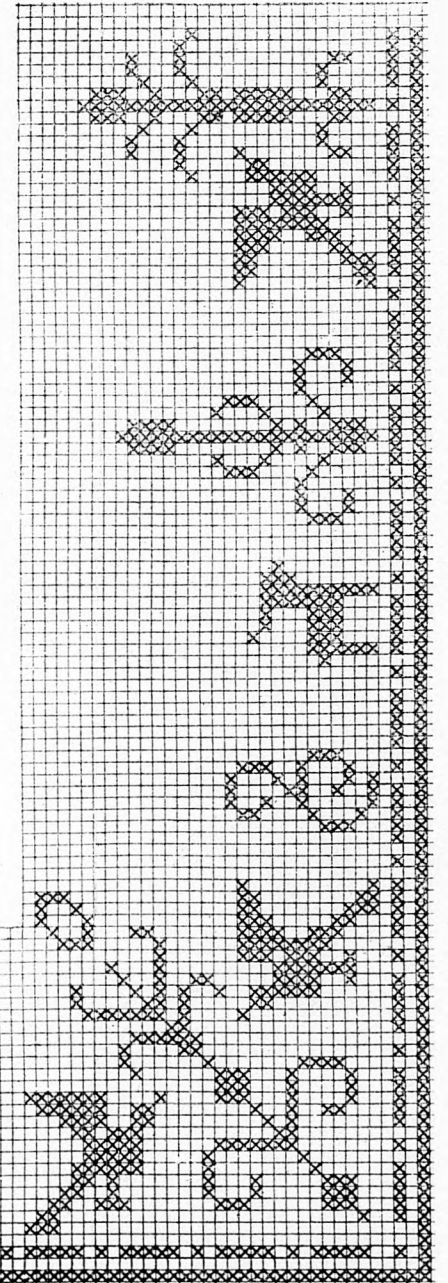
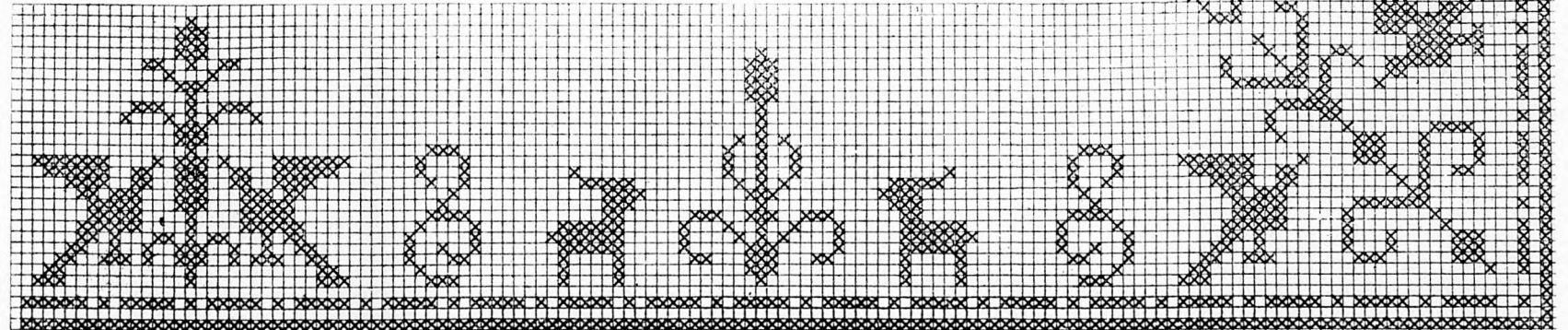

2. HORGOLT TERÍTŐCSKE (egynegyed rész) 10 mm-es kockával készítve 110×110 cm méretű lesz a terítő. Horgolásához 5-ös számú gyöngyfonalat használunk.

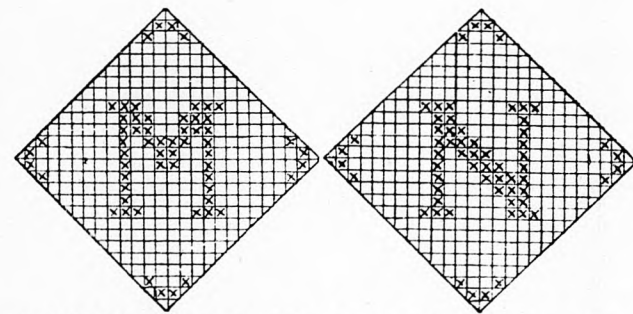
3. KERESZTOLTÉSES MINTA, asztalterítők, falvédők, vászonfüggönyök, párnák és gyermekruhák díszítésére. Piros és kék mosható anyaggal készíthető.

4. KERESZTOLTÉSES MINTA gyermekszobába terítők, párnák, függöny, falvédő részére, tetszés szerinti színnel varrható. (A M. U. L. Kézimunkaboltja, Budapest, VI., Teréz-körút 6. szám.)

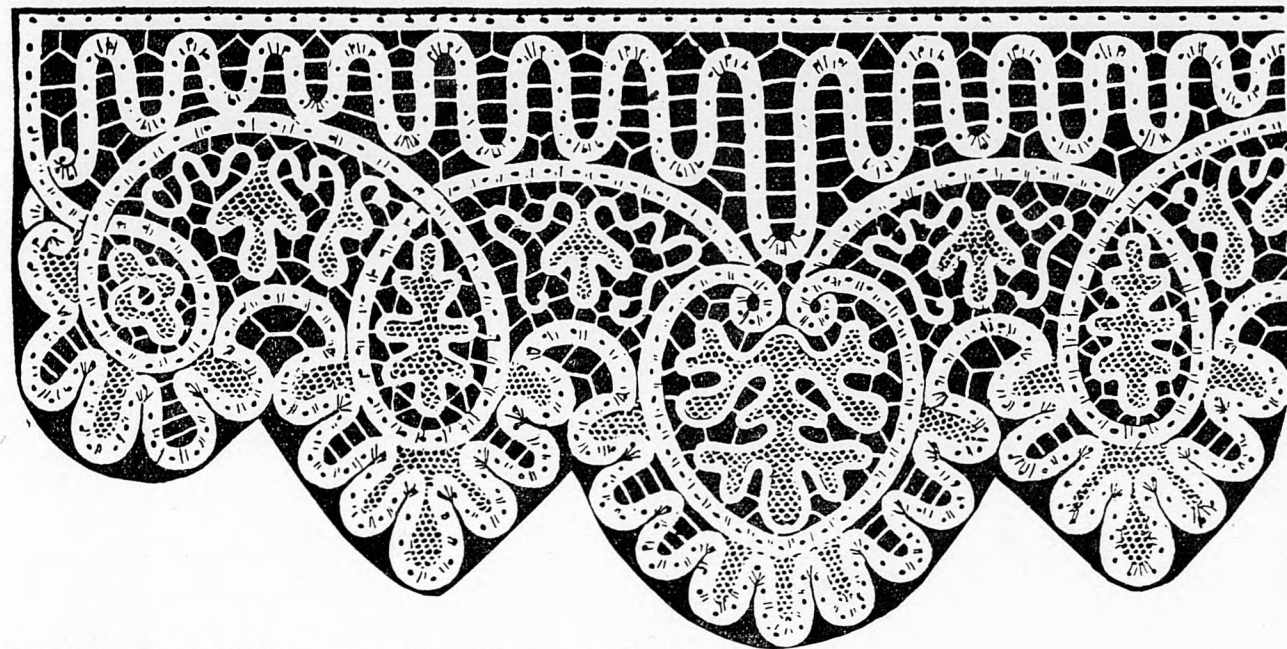
A Magyar Nők Lapja 1940. évi május havi kézimunka- melléklete

6. BETŰK KERESZTOLTÉSSSEL törülközők, konyharuhák és törlők jelzésére.

5. RECE VAGY HORGOLT CSIPKE, 59 kocka széles, 5 mm-es kockával készítve 30 cm széles csipkét kapunk. Horgolásához 80-as horgolócérnát használjunk.

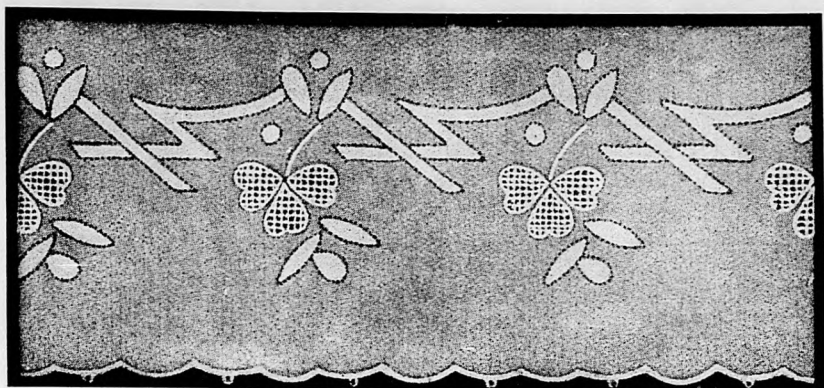

7. VARROTT CSIPKE 30 cm szélességben, a molinórajz ára P 1.50. Szalagok hozzá méterszám 18 fillértől kezdve. Egy méter csipkéhez kb. 10 pengő értékű anyag szükséges. Sötét vagy világos ekrű színben kapható.

MUL Kézimunkaboltja, Teréz-körút 6

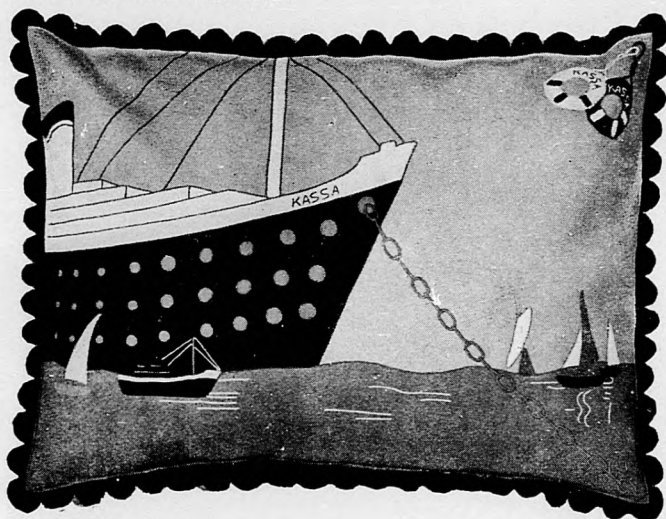

8. RECE CSIPKE. 32 kocka, 5 mm-es kockával készítve 16 cm széles lesz. Teljesen készen métere P 3.80. Horgolással is készíthetjük 12-es gyöngyfonálból.

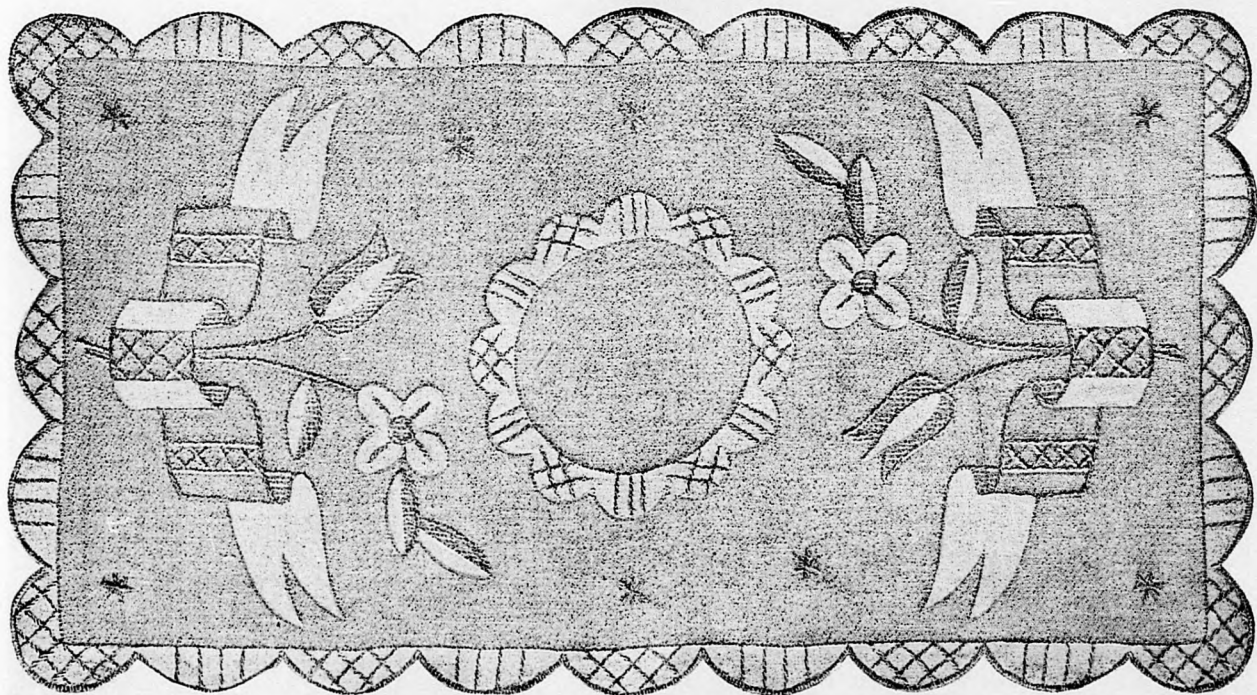

Rátétes és azzsúros minta ágynemű díszítésére

E lapban megjelent összes kézimunkaminták teljesen készen, megkezdve, előrajzolva, valamint a hozzávaló összes anyagok beszerezhetők a MUL Kézimunkaboltjában, Budapest, VI., Teréz-körút 6

Díszpárna

Szálöltéssel és rátétes mintával készített terítő

MAGYAR NŐK LAPJA

Csipkefüggöny ebédlőbe és hálószobába. Beszerezhető a M U L Kézimunkaboltjában